

DEBRECZENI II. TSÁG

Tekintetes Nemzeti Muz.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDÉVRE 9 PENGÓ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILL., VÁSÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

HADUFÖLD

FELELOS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

Rothermere ellen

Mióta megjelent a *Daily Mail*-ben Rothermere lord széleslátókörű politikusra valló cikke a nemzeti szocializmus új Európát formáló világtörténelmi jelentőségéről, a magyarság nagy barátja egy csapásra kegyvesztetté lett Pest demokratái előtt. Azok, akik oly szívesen huztak hasznát a reklám-irredentizmusból és a blöff-revizióból, akik korteslobogóként csóválták a gyanútlan közvélemény sóvárgó szemei előtt a nemes lord terézvárosi színekre átfestett „liberalizmusát”, most egyszerre elejtették bálványukat. Azokon a hasábon, amelyekről egy-egy Léderer skóciái riportjának hangszerelésében ordította a demokráta megafon Rothermere-nek minden állítólagos radikális megszólalását, most süket csönd honol. Holott az óriási brit sajtóapparátus talán soha nagyobbabbszabású külpolitikai célkitűzés felé meg nem indult, mint most, amikor egyszerre követeli a német és magyar igazságtételeit.

A magyar közvélemény pedig megkönnyebbülten sóhajt fel. Tagadhatatlan, volt valami ellenszenves, nyomasztó, elidegenítő abban, kik, miként és hogyan szerepeltek a lord körül és a lord nevében. A baloldali sajtó nemzette „személyi titkárok”, műkedvelő forradalmi politikusok, kalandorok, ócska jelszavak szüklátkörű epigonjainak angliai hemzsegése minduntalan felkelítették a magyar lélekben az aggodalmat: valamikor még úgy *elinformálják* tőlünk egyetlen külföldi nagy barátunkat, hogy undorral fordít háttal a szerencsétlen kis országnak, vagy a nemzeti éltakarás lázad fel jóhiszemű, de kártékony hatású beavatkozásai ellen.

Az isteni Gondviselés most megkönnyített ettől a gondtól. Rothermere alakja ismét egész történelmi monumentalitásában magaslik fel a magyar reménység borús látóhatára fölé, s azok, akik kicsinyes önimádatukban, egoista elvakultságukban, vicinális firtangoskodásaikban úgy néztek már rá, mint egy porázukra fogott, hasznos és kezes politikai *attrakcióra*, most szeretszét potyogtak magasságában a lord cipőtalpának, amelyekkel ismét hatalmasat lépett a história feltámadás felé vezető országútján.

A magyar nemzet szeretete, bizalma pedig megsokszorozott erővel fog ez igaz és egész férfiu felé. Most, hogy Hitlerék elementáris vizsgálmányban oly spontán felismerik a magyar jövőndő, a magyar megváltás igazi lendítő erőt, érezik igazán, mennyire mélyen él a magyar sors őszinte gondja ebben a nagy lélekben.

És hiába öltögeti a nyelvét a szájspesti sajtó, vagy hallgat meg-

dermedt némasággal, mint az ország-világ előtt teleplezett turpis, a magyar közvéleményben orgona-zúgással zeng keresztül a lord igazságainak harmonikája.

Mert mit hirdetnek Hitlerék? *Harcot* a becstelen békeszerződések, a kizsákmányoló idegen nagykapitalizmus, a lélekméltelyező pacifiz-

mus, a faji erőket ellankasztó internacionalizmus, az élősdű sajtó ellen és *megtorlást* a nemzeteket sirba-döntő 1918-as forradalom bűnöivel szemben. Ebben a harcban, amelyet a népi erők szociális megerősítésének eszközeivel, a fegyelem, a faji összetartás, az önfeláldozás fegyvereivel kell megvívni, a ma-

gyarságnak résztvennie legszentebb kötelesség. És amikor erre a küzdelemre buzdít a lord cselekedete, hirtel hirteti, hogy most forrott igazán össze a szerencsétlen nemzet, amelynek igaztalan balsorsa megnyitotta a számunkra nemes nagy szívét.

Lemondott az osztrák kormány

Bécs, szeptember 25.
A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ma délután 5 órakor rövid tanácskozás után elhatározták az egész osztrák kormány lemondását. A mi-

nisztartanács után Schober dr. megjelent a szövetségi elnöknel és átadta neki a kormány lemondását. A szövetségi elnök a lemondást elfogadta és a szövetségi kancellár és a kormány többi tagját az ügyek ide-

iglenes tovább vezetésével bízta meg. Röviddel később a szövetségi elnök meghívására megjelent nála dr. Kürtler, a Nemzeti tanács elnöke, akivel a szövetségi elnök hosszasan tanácskozott.

AZ EGYSÉGSPÁRT AGRÁRBLOKKJÁNAK ÉRTEKEZLETE

A buzaár minimálását, a kartellek megrendszabályozását, az adórendszer revízióját és gazdasági tanács alakítását követelik az agrár képviselők

Nagyszabású gazdasági memorandumot terjesztenek a kormány elé

Budapest, szeptember 25.
A keresztény kisgazda földműves és polgári párt agrárblokkja ma délután ülést tartott, melyen a kormány részéről Klébelszberg Kunó miniszterelnökhelyettes, Bud János, Mayer János, Wekerle Sándor miniszterek továbbá Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár jelentek meg. Farkasfalvi Farkas Géza bejelentette, hogy a szeptember 28-án tartandó Nagyatádi Szabó István emlékműpélyven az agrárblokk tagjai teljes számban résztvesznek. Ezután megokolta, hogy miért hívták össze a mai értekezletet. Be kell mutatnunk a helyzet igazi képét a segítségre hivatott ténvezőknek és meg kell jelölni azokat a módokat, amelyek célravezetőnek tartunk a mezőgazdasági válság megoldására. A legsürgősebb intézkedésre van szükség, hogy a terményárak legalább is a termelési költségek szintjét elérjék. Kormányuk ennek a célnak érdekében a nyár elején három eszközköz fönyomódott. Ezek a következők: A boletta, a gabonajelzalog megszervezése és a gabonárak rendezése. Ezek az eszközök azonban nem voltak elégségesek a megoldáshoz. A buzáért egyes vidékeken 10 pengőt adnak, emellett a kenyér ára alig olcsóbb mint a 30 pengős buzaár idején volt. A gabonátörszén tovább folvik a láték a gazdák bérére.

Új összeférhetlenségi törvényt követelnek a kisgazdák

A munkanélküliség letörésére munkaalkalmakat létesítenek, ezek azonban ne legyenek luxus munkálatok, hanem passzív és a mezőgazdaságot szolgáló alkotások, mint például folyók és patakok szabályozása, a falukból kivezető utak megjavítása, roskadozó iskolák és kór-

házak építése. A képviselői összeférhetlenségi törvény módosítása a köztisztviselői összeférhetlenség új rendszabályával szemben immár nem tolhatók ki. Kériük az igazságügy minisztert, hogy ez a javaslat egyike legyen a legelsőeknek az országgyűlés megindulásakor. Határozati javaslatlall lépünk az értekezlet elé, melyet Bottlik József terjeszt elő.

A gazdák a buza árának minimálását kívánják

Ezután Bottlik József megindokolta a határozati javaslatot, hangsúlyozta, hogy az értekezlet összehívót semmiféle politikai szempont nem vezette, azért jöttek össze, hogy a gazdák szempontjából az ország érdekeit megvitassák. A leg egyszerűbb intézkedés az volna, hogy minimálják a buza árát, gondoskodva arról, hogy gabonáért az állam mindig vevőként jelentkezzen. Ha ez a megoldás nem evezné a kormány intencióival, akkor alternatív javaslatot teszünk, amennyiben hajlandók vagyunk elfogadni az Országos Mezőgazdasági Kamara határozatát a buza kivételre vonatkozóan. Emellett gondoskodni kell a tőzsde megfelelő megrendszabályozásáról, a spekuláns lehetőségek megszüntetéséről külön kell intézkedés, nehogy a tőzsdei iatékosok az árrömböléshez a jövőben hozzájárulhassanak.

Meg kell szüntetni azt a nagy differenciát mely ma a nyers termények ára között fennáll és kényszerintézkedést is igénybe kell venni. Ha az állam részánna magát áldozatokra, úgy javíthatná a vásárló képességet. A buza árát nem emeljük olyan magasra, hogy egyensúlyban legyen az iparcikkek mai árával, ezért az iparcikkek árának le-

szállításáról kell gondoskodni. A magyar ipar ellen ne akarjunk állást foglalni. A magyar ipar fejlődését az állam és a gazdasági élet elsőrendű érdekének tartjuk, csupán a kinövéseket akarjuk lenvesni. A pénzügyminiszter folytatja tevékenységét clesó hitelek szerzésére, azonban a pénzügyi helyzet megakadályozza, hogy teljes sikert érjen el. Kéri a pénzügyminisztert, hogy hívja fel a bankok figyelmét arra, hogy a magyar föld értékállagában kétekedni senkinek oka nincs.

A munkanélküliség miatt Budapesten nagy tüntető scta volt. — mintha bizony ez kenveret jelentene. A falukon is nagy nyomor van, de tüntető sctát nem rendeztek az emberek. Ezért közmunkákat, utépítéseket és vízszabályozásokat kell kiadni az egész országban. A fajúsi házadót revízió alá kell venni. Végül az adó kíméletes behajtását és a borfogvasztási adó eltörlését kérte. Reméliük, hogy a pénzügyminiszter megtalálja a kivezető utat a jövő fejlődése irányában.

A javaslat vitája

Szabó Sándor annak a nézetének ad kifejezést, hogy a nehéz gazdasági helyzet ne ötle ki az emberekből azt a tudatot, hogy a kormány megtalálja a segítség módját. Erdélyi Aladár szerint senki sem mondhatja, hogy a kormány nem igyekszik mindent elkövetni a mezőgazdasági válság megoldására. Farkas Emeric enket összehívását kérte. Csizmadia András meg van győződve arról, hogy a kormány százszázalékos jóakarattal kezeli mind azt, amivel segíteni lehet. Marschall Ferenc szerint csodákat nem lehet várni a kormánytól. Megelégedéssel látjuk a kormány törekvését a munkanélküliség problémájánál. —

Ára 10 fillér.

Krüger Adár, Csontos Imre, Kis Ernő felszólalása után az értekezlet a határozati javaslatot általánosság-

A határozati javaslat

Tekintettel mezőgazdaságunk súlyos helyzetére, felkérjük a kormányt, hogy a borsó orvoslására a következő javaslatokat elfogadja és végrehajtani méltóztatssék:

1. A buza ára állami beavatkozással és egyéb eszközök igénybevételeivel a termelési költségek szintjén tartandó. Leghelyesebb megoldásnak tartanánk, hogy a buza minimális ára kormányhatóságilag megállapíttassék és ezen az áron az állam bevásárolja szervei állandó vevőként jelentkeznének, mely esetben a belforgalmi ár automatikusan ehhez igazodnék. Amennyiben ezen javaslatunkat a kormány megvalósíthatónak nem találja, kérjük, hogy az állam sürgősen gondoskodik a minőségre alkalmas gabonafelislegék összvásárlásáról és e mennyiségek tárolásá- melllett való kivételéről, mely a mindenkori export pártítás és a gabona- termelési költségei közötti különbö- zetet kiegyenlíti. Azaz, ami a bel- földi árakat összhangba hozza a termelési költségekkel. Kérjük a ga- bonatörszén folyó juttatás és kilengé- sek sürgős és erőfeszítés megrendszá- bályozását.

2. A buza drágulásának ellensúlyo-

ban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. A határozati javaslat a következő:

zására kérjük a fogyasztás ellátásá- ra a közlelemzés minden vonatko- zásában automatikus bekapcsolódás- utján való organizálását és minden árdrágítás kiméletlen letörését.

3. Amennyiben a belső vámrevízió ezidőszertint intézményesen keresz- túlvihető nem lenne, sürgősen tegye a kormányzat vizsgálat tárgyává azokat a lehetőségeket, melyek a mezőgazdasági üzemanyagok és népruházati cikkek árnyóvójának le- szállítására vonatkoznak. Kérünk olyan kartell-törvényjavaslatot, amely a mesterséges drágítás meg- akadályozására a valóságban is al- kalmas.

4. Megkérjük a pénzügyminiszter- urat, hogy személyes intervencióval nyomatékosan hasson közre, hogy a pénzintézetek adósaikkal szemben a legnagyobb kimélettel járjanak el.

Kérjük a gabonajelzálógról szóló rendelkezések sürgős végrehajtását.

5. A falvakon jelentkező súlyos munkanélküliség enyhítésére a fa- munkák köznevelési bevezetését kérjük.

6. Kérjük egész adórendszerünk revízióját. Amennyiben a falu lakos- ságának teherbíró képessége lénye- gesen csökken, kérjük a következő- ket:

Házadókiadás alapja igazságosan állapíttassék meg. A közmunkavált- ság teljesen eltörölendő, tekintettel a falu rendkívül súlyos helyzetére. Kérjük az adóhátralékok behajtása tekintetében a kiméletességet és azt, hogy a folyó évi adók befizetése részletekben szorgalmaztassék és a befolyó adók elsősorban helyhatósá- gi célokra fordíttassanak.

7. Kérjük a borsógyasztási adó lé- nyeges mérséklését és a borsó bor- párlattal való feldolgozásának elő- mozdítását.

8. Kérjük, hogy a kisipar helyzeté- nek megjavítására fokozott gondot fordítani méltóztatssék.

Mindezen kérdéseknek keresztül- vitelére gazdasági tanács alakítandó, melyben a többség a gyakorlati mezőgazdáké. Ez a tanács azonnal kezdje meg működését.

A jelenlevők az elnök javaslatára kimondták, hogy legközelebbi ér- tekezletüket október 31-én tartják s addig a végrehajtó bizottság a kor- mányal megtárgyalja a részleteket.

el fog jönni az a nap, amelyen az 1918. évi novemberi bűnösöknek ve- zekelniük kell és akkor lesznek gu- ruló fejek. Ha a nemzeti szocialista forradalom fogalmáról beszélünk, akkor nagy általánosságban a német nép politikai feltámadására gondo- lunk. Gondolunk elsősorban a béke- szerződésekre, amelyeket nem tar- tunk jogérvényeseknek, sem tör- vénynek. Minden eszközzel állást fogunk foglalni a békeszerződések ellen és ez már magában véve is annyit jelent, hogy nemzeti forra- dalmi vagyunk. Nemcsak diplo- máciát uton szállunk szembe a béke- szerződésekkel, hanem — és ezt a legünnepélyesebben hangsúlyozom — azzal is, hogy nem tartjuk be- rendelkezéseit.

Csak törvényes eszközökkel

— Nos és mi van azzal a bizonyos „harmadik birodalommal?” — volt az elnök újabb kérdése, Hitler így válaszolt:

— Megint csak azt mondhatom, hogy a nemzeti szocialista párt eb- ben az államban alkotmányos esz- közökkel akar célt érni. Az alkot- mány csak a módszereket írja elő, de nem a célt. Abban a pillanatban, amikor a nemzeti szocialisták lesz- nek többségben a törvényhozó tes- tületben, olyan irányba fogják terel- ni az államot, amely ideológiájuknak megfelelő. Az állam sokaknak cél, a nemzeti gondolat híveinél azonban csak eszköz a cél elérésére, a nem- zet fenntartására és ezt a célt szol- gálja a hadsereg. Az államforma vál- tozhat, a népet azonban változatlan felelősségében kell fenntartani.

— Ellenségeinknek érdeke az, hogy mozgalmunkat államellenesnek tüntessék fel. Teljesen igazuk van abban, hogy a mi győzelemünk teljes átalakulást jelent. Vissza fogjuk állí- tani a vasereji államot, ez lesz majd az átalakulás. A nemzeti szocialista párt alkotmányos módszerrel fog tö- rekedni céljának elérésére, alkot- mányos módon igyekszünk arra, hogy a törvényhozó testületben a döntőbírákat megszerezzük és ak- kor meg fogjuk kísérni, hogy az államot megfelelő formába öntsük, a mi eszménk szerint, ami sikerülni is fog.

HITLER PROGRAMBESZÉDE LIPCSEI TANU- KIHALLGATÁSÁN

A párisi békeszerződéseket nem tartjuk jog- érvényeseknek

hirdette a német nemzeti szocialisták vezére, aki megtorlást ígér az 1918-as forradalom előidézőinek

Lipce, szeptember 25.

A birodalmi haderő három tiszte- ellen indított „hazaárulási” per har- madik napjának különös érdekessé- get kölcsönöz Hitler Adolf megie- lése, akit a törvényszék tanuként idézett be.

Néhány perccel kilenc óra előtt jelent meg Hitler köcsija a törvény- szék előtt, amelyben a nemzeti szo- cialista pártvezéren kívül több bizal- mas munkatársa foglalt helyet. A tömeg Hitlert zajosan ünnepelte.

Hitler a forradalmi összeomlás okairól

— 1914 ősztől — kezdte Hitler a vallomását — 1918 ősziig mint né- met frontkatona szolgáltam a nyu- gati fronton. Emiatt a négyévi szol- gálat miatt elvesztettem előbbi osz- trák állampolgárságomat. Az össze- omláskor, 1918-ban, kórházban fe- küdtem. Tudatában voltam annak is, hogy az akkori politikai szerveze- tekkel az összeomlás miatt bekövet- kezett pusztulást nem lehetett föl- tartóztatni. Ennek a meggyőződés- semnek alapját három pontban fog- lalhatom össze: 1. A saját faji erő elvesztése; erről az erőről való le- pönadás; általában idegen befolyá- sok előtt való behódolás; a nemzet- közti mentálitás; 2. a személyi te- kintély felredobása és a demokrácia és a demokráta parlamenti rend- szer bevezetése és 3. a német nép- nek pacifista szellemben való meg-

A tárgyalás Hitler kihallgatásával kezdődött. Személyi adatainak be- mondása során elmondja, hogy 1889- ben született az Inn melletti Branau- ban és most nincs állampolgársága. Az elnök közli, hogy mit kell bizo- nyítani.

— Önt — mondja az elnök — ar- ról kell kihallgatni, hogy a nemzeti szocialista német munkáspárt cél- jait kizárólag törvényes uton akarja elérni és nem szándékozik az alkot- mányt erőszakosan megdönteni.

mérgezése. Meggyőződésem szerint ez a három jelenség volt az oka Né- metország összeomlásának.

Ezerkilencszáztizenhétben meg- voltam győződve róla, hogy a régi pártok nem lesznek abban a hely- zetben, hogy megtörjék a terrort és hogy új pártot kell alkotni, amely- nek alapelve fanatikus németiség, abszolút tekintélytiszteltet és meg- rendíthetetlen harci elszántság.

„A legnagyobb bűnnek tartanám a birodalmi hadsereg szétbomlasztá- sát”

— Nem áll érdekünkben, — foly- tatta Hitler, — hogy szétbomlasz- szuk a birodalmi hadsereget. Ezt a magam részéről a legnagyobb bűn- nek tartanám a német néppel szem- ben. Régi katona vagyok és senki sem tételezheti fel rólam, hogy szét akarom bomlasztani a hadsereget. A birodalmi hadsereggel sohasem ke- restem összeköttetést és aki így eszelekedett, azt kibórtam pártomból. Csak azt akartam, hogy a német nép- et új szellem hassa át. Természe- tes, hogy minden politikai mozga- lam, amely meg akarja hódítani az államot, a honvédelmi gondolatot szí programjának élére. Az ál- lam védelme fölött áll a nemzet vé-

delme, aki tehát szétbomlasztja a birodalmi hadsereget, nemcsak az állam ellensége, hanem a nemzet is.

Hitler a békeszerződéseket nem tartja érvényeseknek

Az elnök felolvasta Hitlernek azt a régi mondását:

— Ha győz a mi mozgalmunk, ak- kor fejek fognak gurulni.

Hitler emelt hangon válaszolt: — Most is azt hiszem, hogy ha győzni fog a mi mozgalmunk, akkor

Nyiregyházán kihallgatták a gyilkos Klein Sándort

Bűnrészesség gyanúja miatt letartóztatták a fotelep éjjeli őrt

Nyiregyháza, szeptember 25.

A rendőrség bünygyi osztály em- berei állandóan talpon vannak s a nagyszabású gyilkossági bűnygy ma- érkezett el legérdekesebb fordulópontjához. Ma hozták haza a gyil- kóst, Klein Sándort, hajnalban érke- zett a budapesti vonat a nyiregyházi állomásra. Két nyiregyházi detektiv utazott a gyilkos elé Budapestre, ahol átvették Klein Sándort. Meg- bilincselve a bűnygy, indultak utnak s ma reggel 4.50 órakor futott be a vonat Nyiregyházára, ahol a kora hajnali órák dacára is, mintegy 200 főnyyi tömeg verődött össze szenzá- cióéhesen. A nyiregyházi rendőrség- gen rögtön megkezdtek Klein Sán- dor kihallgatását. A gyilkos pontos- san, látszólag töredelmesen elmon- dotta ugyanazt, amit Nagykanizsán és Budapesten elismerte. Itt azon- ban nem akarnak mindenben hitelt fel, hogy ez a kicsiny, alacsony-

termetű fiatalember, akármilyen zó- mők és erős is, egymagában, minden segítség nélkül végzett volna atléta- termetű ellenfelével. A másik dolog, ami nem valószínű, az, hogy a gyil- kosság után a holttest eltetezése egyedül Klein Sándor műve lett volna. A másfél méter mély gödröt olyan helyen kellett megásnia, ahol te kellett tűnnie ennek a munkának a telep éjjeli őrének s a rendőrség lehetetlennek tartja, hogy az éjjeli őr semmit sem vett volna észre.

Vancsik Mihály éjjeli őrt éppen ezért a rendőrség hosszasan hall- gatta ki. Vancsik azonban semmi- lyen faggatásra nem adott más vá- laszt, minthogy nem tud semmiről, nem látott, nem hallott semmit. Az ellene irányuló gyanus momentumok azonban annyira nyomósakká vál- tak, hogy még kedden, tegnapelőtt éjszaka bevitték az ügyészségre az éjjeli őrt és azóta testtartási gyanu- címén letartóztatták.

Épület és butor- vasalások, fournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi utca 2. sz.

A VÁROSIPÁRTI OK ÉRTEKEZLETE A KÖLTSÉGVETÉSRŐL

Eredménytelenül ért véget a városi költségvetés tárgyalására összehívott csütörtöki konferencia

Három órai tárgyalás után úgy döntöttek, hogy majd holnap határoznak — A városi téglagyár üzemének beszüntetését követelték az értekezleten — A nyers házbérjövdelem 3 százalékában állapítják meg a csatornadíjakat

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A város költségvetésének meg tárgyalására dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vásáry István polgármester a városi pártok vezetőit pártközi konferenciára hívta egybe, amelyet délután 5 órakor kezdtek meg a városháza kisgyűlési termében.

A főispán megnyitó beszéde

Az értekezletet dr. Hadházy Zsigmond főispán nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy ellenzéki oldalról merült fel a kívánság, hogy a város költségvetését pártközi konferencián tárgyalják meg. A város vezetősége készséggel teljesítette ezt a kívánságot.

— A Parlamenti életben nem ismeretlen a pártközi értekezlet fogalma. Ezek a pártközi konferenciák, amelyek sulyosabb válságok idején hívják össze, bizonyos békeesség jegyében szoktak lefolyni, bizonyos barátságos színezettel. Ha követjük a parlamenti szokást, kövessük ebben a tekintetben is.

— Soha nehezebb gazdasági viszonyok között költségvetés nem került tárgyalásra. Debrecen városnak bizonyos tradíciói vannak, melyek nem engedik meg, hogy úgy járjunk el ezzel a költségvetéssel, hogy a mindenáron való takarékoságot vigyük keresztül.

Megkezdődik a vita

A főispán általános helyesléssel fogadott beszéde után megkezdtek a költségvetés tárgyalását.

Zöld József főjegyző bejelentette, hogy a a polgármester, a házipénztári felügyelőbizottság és a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolják, hogy a főszámvevő által 62%-ban előirányzott pótdótot 52%-ra szállítsák le. Ez a leszállítás úgy érhető el, hogy a csatornadíjakat emelik s ezzel fedezik a hiányt.

Ezután a vállalatok költségvetését kezdték tárgyalni. Elsősorban a világitási vállalat költségvetésére került a sor. Erre nézve a javaslat az volt, hogy a világitási vállalat üzemi feleslegéből 320.000 pengőt szolgáltasson be a házi pénztárba.

Jakobovics József alaposan bírálta a vállalat költségvetését. Kimutatta, hogy a város a közvilágításért csak 16.000 pengővel kevesebbet térít meg a vállalatnak, mint amennyit a város a vállalatnál kap. Szerinte 60.000 pengővel emelni lehetne azt az összeget, amit a vállalat a házipénztárba beszolgált. Erre meg van a mód is.

Vásáry polgármester és Arv főszámvevő a beszolgáltatók összeg felemelése ellen foglaltak állást.

A városi nyomda 30.000 pengője

Fogalkoztak ezután a városi nyomda költségvetésével. Erre nézve a házipénztári felügyelő bizottság nem tett észrevételt.

Jakobovics József: A városi nyomda üzemi nyeresége 133.000 pengő. Nem tudja mint áll ez elő. Eő var-e írva, hogy a város részére teljesített nyomtatvány szállításoknál hogyan kell kalkulálni és betartják-e ezt a kalkulációt?

A várost a hasznából 60.000 pengő illeti meg, mégis csak 30.000 pengőt kap, mert 30.000 pengőt a nyugdíjra tartalékolnak. Ezt a 30.000

pengőt a nyugdíjra csak egy évre engedélyezte a közgyűlés. Így azt nem lehet minden évben következetesen beállítani. Ez indokatlan és nem megengedhető.

Arv Lajos főszámvevő: A nyomda szabályzata szerint a nyereség 50 százaléka ugyanis tőketartalékolásra fordítandó. A fele nyereséget közgyűlési engedély alapján nem a tőkéhez, hanem a nyugdíjaphoz csatolták. Így nem lehetséges az, hogy a város most a teljes 60.000 pengőt bekövetelje a házipénztárba.

Be kell szüntetni a városi téglagyár üzemét

A városi téglagyár költségvetésére a felügyelő-bizottság nem tett észrevételt.

Jakobovics József rámutat arra, hogy a téglagyárnál 25.000 pengő üzemi felesleg mutatkozik. A főszámvevő ellenben csak azt kívánja, hogy a téglagyár 1 pengőt szolgáltasson be a házipénztárba, miután 1929 december 31-én a gyár 69.000 pengő deficittel zárt s így a várható jövedelmet a veszteség törlesztésére kell leírni. A téglagyár költségvetése teljesen irreális és elfogadhatatlan. A nagytégla eladási árát 40 pengővel, a kistéglat 37 pengővel, a Klinker-tégla árát darabonként 20 fillérrel állítják be a költségvetésbe. Debrecenben ma nagytéglat 35 pengőnél drágábban eladni nem lehet. A Klinker-tégla ára se lehet több darabonként 10 fillérnél. A város pénzügyi helyzetének megóvása érdekében felvetendő, hogy a téglagyár további működése hasznos-e, szükséges-e. Jelen pillanatban a gyár olyan nagy készletek fölött rendelkezik, amelynek eladása elég nagy feladat lesz az 1931-ik évben. Mikor minden debreceni téglagyár redukálja az üzemét, leghelyesebb, ha a városi gyár teljesen beszünteti jövőre gyártási üzemét és kereskedelmi vállalattá alakul át, mely csak a már most is rendelkezésre álló készletek eladásával foglalkozik. Kéri tehát, hogy a gyártási üzemet szüntessék meg. Ellenzi azt is, hogy 200 ezer pengő új alapfőkét adjanak a gyárnak. Ez csak arra lenne jó, hogy ezt a pénzt is elveszítse.

Vásáry István: A gyár átalakításából nagy kamatterhek származtak az üzemre s innen állt elő a deficit. Az üzembeszüntetés nem érne célt. Jövőre építeni fogják a városházát és köztemetőt. Ezeknél az építkezéseknél szükség lesz a városi téglagyár anyagára. A városháza építése jövőre megkezdődik, mert most már a belügyminiszterium is sürgeti a várost, hogy ezt a nagy közmunkát indítsa meg.

A köztisztasági vállalat költségvetésénél nem volt vita, a szeszüzletnél Jakobovics József mutatótt rá, hogy ennél az üzletnél a személyi és dologi rezszi 17%-át teszi ki a bruttó bevételnek.

Ez túlságosan nagy rezszi. A vállalat jövedelme évről-évre kisebb lesz. Javasolja, hogy a személyi rezszi és a dologi kiadásokat úgy alakítsák, hogy az évente ne legyen több százezer pengőnél.

Arv Lajos főszámvevő: A megállapításokat helyesnek tartja és a

rezsi csökkentést megfontolás tárgyává teszik.

Hódy Béla azt javasolja, hogy a szeszkereskedés üzletkörét terjeszték ki. Áruljanak benne denaturált szesz is.

Fontos a szeszüzlet joga

A központi szeszüzlet költségvetésénél ismét Jakobovics József

beszélt. Ennek az üzemnek tiszta haszna mindössze 81 pengő évente. Debrecen városhoz nem méltó, hogy egy olyan üzemet tartson fent, amelynek összbevétele nem éri el egy földesi csatós üzlet forgalmát sem.

Vásáry István polgármester: Nincs kifogása a szeszüzlet beszüntetés ellen, azonban felhívja a figyelmet arra, hogy a szesztermelés kérdése, bizonyos politikai szempontokból még nincsen véglegesen rendezve. Nagyon könnyen megtörténhetik, hogy egy alapos rendezés esetén a szeszüzlet ismét kiváló üzlet lesz. Akkor azonban nehéz lesz újra megszerezni a szeszüzlet felállítására szóló jogosítványt.

Újra rendezik a csatorna fenntartási alap ügyét

Áttértek ezután az alapok tárgyalására, ahol legnagyobb jelentőséggel bírt a csatornafenntartási alap körül kialakult vita. Zöld József főjegyző rámutatott arra, hogy a csatornafenntartási alap egész bevétele összesen 39.000 pengő. Ennek a közműnek a létesítése annakidején 3.700.000 aranykoronába került, most az egész csak 15 pengővel kamatozik. A hatalmas múltól csak 6000 pengő van beállítva felújításra. Ezek a körülmények szükségessé teszik, hogy a csatornafenntartási díjak szedését új alapokra helyezték. A csatorna használati díjak ezidőszerint a telék nagyságához képest vannak megállapítva. A többi városokban azonban a nyers házbérjövdelem arányában vetik ki a csatornadíjakat. A díjtételek városonként különbözőek. Van olyan város, ahol a csatorna használatért a nyers házbérjövdelem négy és félszázalékát kell megfizetni.

Három százalék a házbérjövdelem után

Debrecen város vezetősége azt

javasolja, hogy itt a csatorna használat díját a nyers házbérjövdelem három százalékában állapítsák meg. Ebből 270.000 pengőt venne be a város. Az új bevételből 170.000 pengőt a házipénztárnak kellene átadni, százezer pengőt pedig a felújításra fordítani minden esztendőben, mert ezáltal új és új területekre lehetne kiterjeszteni a csatornahálózatot.

Deák Istvánnak nem kell a csatorna-zás

Kiegészítésül Vásáry István polgármester rámutatott arra, hogy az igazságosság is megköveteli ezt a rendezést. Régen, kedvezőbb viszonyok között a város helyzete megengedte azt, hogy a csatorna fenntartás költségeit a város házipénztára viselje s a terhekhez olyanok is járuljanak hozzá, akiknek házába nem volt bekötve a csatorna. Ma azonban ez nem lehetséges.

Deák István: Nem is szívesen vettük be annakidején a csatorna-zást!

Vásáry István: Azt elhiszem, hogy a bizottsági tag u nem sziv.

sen vezette be, azonban megállapítottam, hogy a csatorna a legelsőbbrendű közszükséglet. Azt a csatornafenntartási költséget, amely ezidő szerint Deák István ur telkeire esik, viseli az általa sokat emlegetett kispolgár is, anélkül, hogy az részesednék a csatornázás előnyéből. Ezen a helyzeten tehát változtatni kell.

Élénk vita a díjmelés körül

A csatornadijak rendezéséhez először Aczél Géza szólott hozzá, aki azt vitatta, hogy ez merőben igazságtalan dolog. Szerinte a csatorna nem azzal függ össze, hogy egy házban hány ember lakik, hanem az a kérdés, hogy milyen nagy telek és mennyi csapadék vezet kell levinnie arról a csatornának. A csatornahaszonlati díjat továbbra is a telek nagyságának arányában kell megállapítani.

Vásáry István: Mi csak egy igen méltányos megoldást akarunk keresni. A terheket könnyebben bírnák azok, akiknek érdekében a csatorna létesítése történt, mint azok, akik nem használhatták a csatornát, de 15 évig vállalták annak

Zöld József főjegyző ezután egy kimutatást ismertetett, amelyből kiderül, hogy a legnagyobb debreceni házak alig néhány fillérrel járulnak évente a csatornafenntartási alaphoz. A Tisza-palota például 25 pengőt fizet, az Ipar- és Kereskedelmi Kamara palotája 13 pengőt, de van olyan belsőségi háztulajdonos is, aki 140 fillér csatornapénzt fizet.

terheit. A felújítási alapra fordítandó százezer pengő azért szükséges, hogy az a rész, amely eddig nem volt csatornázva, de amely a terheket viselte, most évről évre fokozatosan legyen a csatornahálózat ki-terjesztésének előnyében részesíthető.

Bögel József dr.: Azt kellene megcsinálni, s erre a lakbérleti szabályrendelet is módot ad, hogy éppúgy, mint a többi közüzemi terheket, a csatornafenntartási költségeket is a lakókra háríthassák át a háztulajdonosok.

Zöld József főjegyző: Ennek nincs akadálya és a lakbérleti szabályzatban erről gondoskodhatunk is

Hegymegi felszólalásával elakad a tárgyalás

Hegymegi-Kiss Pál szólalt fel ezután. Azt fejtegette, hogy a kiadásokat kell csökkenteni és csak akkor lehet a bevételeket emelni, ha a kiadások csökkentése nem történhetik meg kellő mértékben. Ez a csatornadijmelés mégis csak azt jelenti, hogy 270,000 pengő teherrel fogják megróni a város lakosságát, amely eddig nem viselte azt. Igyekezzünk annyira reális és annyira takarékos költségvetést a közgyűlés elé vinni, amely a város lakosságát a nagyobb megrázkódtatásoktól megóvjaa. Meg kell beszélni minden tételt. Erre az idő nem lehet drága. Külömben össze lehet találni valami költségvetést, mint ahogy ez is csak össze van talpalva. (Ellentmondások.)

Igenis össze van talpalva. Hiszen husz pengős buzaárral kalkulál benne a főszámvevő. A dologi kiadások egy részét meg lehet spórolni. Azt javasolja, hogy pontról pontra vegyék sorra a költségvetési tételeket, esetleg több szűkebbkörű bizottság tanulmányozza végig azokat.

Vásáry István: A kiadásokat már mi is igyekezzünk redukálni. Ha nem csinálunk volna egy nagy redukiót, akkor a hiány nem 290,000 pengő, hanem annak a duplája lett volna. Helyesli, hogy esetleg további takarékoságról tárgyaljanak, azonban

ez a takarékoság nem járhat jogok sérelmével és nem történhetik a gazdaságosság, valamint a szerződés kötelezettségének rovására. Ezen belül minden cietre való ötletet szívesen fogad.

A tul részletes tárgyalásra azonban nincs idő, mert a törvény kimondja, hogy a költségvetés tárgyalását október 1-én okvetlenül meg kell kezdeni. Péntekre már össze van hívva a közgyűlés is. Hozzájárul azonban ahhoz, hogy esetleg már ma este, vacsora után egy kisebb bizottság kezdje meg a költségvetés tárgyalását és a redukálható tételek ki-ielőlését.

Ami a csatorna fenttartási díjak rendezését illeti, ahhoz továbbra is ragaszkodni kíván.

Hegymegi Kiss Pál: Pénteken kezdjük meg a tárgyalást és szombaton folytassuk a plénum előtt. A kisebb bizottságok addig részekre osztva tanulmányozhatják a költségvetést.

Hadházy Zsigmond főispán: Azzal a céllal jöttünk ide, hogy egy reális költségvetést csináljunk. Nem helyesli a kisebb bizottság kiküldését, mert hátla abba olyanokat találunk kiküldeni, akik nem is értnek a költségvetéshez. Jöttünk össze vacsora után és folytassuk a tárgyalást a plénum előtt. Akkor mindenki előadhata javaslatait.

Pénteken folytatják a konferenciát

A pártközi konferencia ezzel megszakadt. A megjelentek felemelkedtek helyeikről és csoportokba verődve kezdték tárgyalni, hogy mikor és milyen formák között folytassák a tanácskozást.

Egyes bizottsági tagok igen éles formában hangoztatták, hogy öt óra

Padlólak

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben

DEBRECEN, PIAC-U. 14. (Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, pallos, egéirtó megbízható minőségben kapható.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

Október huszonhatodikán tartja a Magyar párt országos nagygyűlését Szatmáron

Kolozsvár, szeptember 25. A Magyar párt elnöki tanácsa tegnap ülést tartott, amelyen döntött a szatmári országos magyarpárti nagygyűlés idejéről és programjáról. Az elnöki tanács határozata szerint a nagygyűlést október 26-án, délelőtt 10 órai kezdettel fogják megtartani Szatmáron. A nagygyűlést megelőzően, október 25-én a magyarpárti

közzgazdasági, közművelődési és kisebbségi szakosztályai fognak ülést tartani.

Az országos magyarpárti nagygyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a gyűlésen elsősorban az erdélyi magyarság gazdasági, ezenkívül több aktuális sérelméről fognak tanácskozni.

Ujabb drákói rendelet az adók behajtására

Bukarest, szeptember 25. A pénzügyminiszterium újabb drákói körrendeletet adott ki az adóbehajtások menetének fokozására. A körrendelet szerint a miniszterium fegyelmi vizsgálatot indít mindazon pénzügyi tisztviselők ellen, akiket ezen a téren mulasztás terhel. A rendeletben kiadott napiparancs rövid és velős: az őszi költözökös előtt

minden adóalanyból ki kell sajtól a pénzt, vagy foganatosítani a végrehajtást, amint a törvény azt előírja. A rendeletet az összes pénzügyigazgatóságok megkapták s miután a sziguranca szankciókat helyez kilátásba, bizonyos, hogy az eddigi igyekezet felfokozásával stennek eleget tenni a miniszteri utasításnak.

Kolozsváron az iskolai szünetben lesz a magyar tanárok utolsó oláh nyelvvizsgálója

Bukarest, szeptember 25. Anghelescu tragikus magánoktatási törvénye szerint az 1930-as esztendő az utolsó, amikor még a felekezeti iskolai tanítók és tanárok az oláh nyelvvizsgálójukat letehetik. E törvény szerint az a tanférii, aki a most — tehát az utolsó nyelvvizsgálán is elbukik — menthetetlenül elveszti az állását.

A kisebbségi felekezeti tanárok között egészen érthető okoknál fogva még igen sokan vannak olyanok, akik vagy nem voltak képesek még erre a nyelvvizsgálóra kiállani, vagy pedig az eddigi vizsgákon elbuktak. Ezek számára ebben az esztendőben, a karácsonyi szünetben Kolozsváron még egy rövid ideig tartó oláh nyelvkurzust fognak rendezni. Mindazon tanárokat, akik ezen a kurzuson résztvesznek, levizsgálóznak fogják tekinteni. A közoktatásiügyi miniszter ígérete szerint a

fenntiekéről szóló miniszteriumi rendelet rövidesen napvilágot fog látni.

TÜZVÉSZ EGY SZÉKELY FALUBAN

Ditró, szeptember 25. Hétfőn délután két órakor a csiki Karcafalván az egyik gazda udvarán a közeli eséplésnél kipattanó szikrából tűz keletkezett, amely tekintettel a nagy szárazságra, rohamosan elharapózott. Pillanatok alatt az egész környék lángtengerben állott és csak a kivonult esikszeredei és gyergyószentmiklósi tűzoltóság mentette meg a falut az elpusztulástól. A szél olyan erőteljes volt, hogy a felkapott tűzök és parazsak a szomszédos, két kilométernyire fekvő, Jenőfalva község felső végét is felgyújtották. A tűzoltóság munkája emberföltötti küzdelemmel mégis eredményes volt, de így is két óra alatt mintegy 15 gazdának a vagyona pusztult el.

Elevenen elégettek egy pásztort a kóbor cigányok

Madrid, szeptember 25. Almeria tartományban szardán szörnyű gyilkosság történt. Kóbor cigányok minden közéletet felülmúló kínzások közepette Santera falu határában megölték egy tizenhároméves napszámosgyermeket. — azért, mert a pásztortól a botiával ráfűtött a cigányok malmára. A felühdött cigányok megdözték a kisfiút, karjaival egy fára akasztották, máglyát raktak alá és meggyújtották a rózsát. A szerencsétlen áldozat borzalmas kínok között elevenen elégett. Szörnyű laiveszékelésére később parasztok érkeztek a gyilkosság színhelyére, mire a cigányok sebtiben odébállottak. A pásztort azonban már halott volt. Holtteste teljesen megszenesedett. Gyilkosai közül hármat már sikerült elfogni.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

Egy vasúti tisztviselő tragikus halála

(A Debreceni Újság tudósítójától)

Tragikus körülmények között halt meg szerdán este 9 és 10 óra között a debreceni máv. tisztviselőkarának egyik ismert és megbecsülésben álló tagja, Materny Mihály. Budapestről indult haza Debrecenbe a gyorsvonaton. Amikor a vonat Püspökföldre érkezett, ott az egyik kaland bonyított egy másodosztályú ülésébe s megdöbbenve vette észre, hogy az abban utazó egyenruhás máv. tisztviselő mozdulatlanul, életelenül fekszik az ülésen. Azonnal értesítették a hatóságot és orvost hívtak, aki azonban már csak az agyszélhűdés következtében beállott halált konstátálta. Később kiderítették, hogy a halott Materny Mihály máv. tisztviselő. — A tragikus körülmények között elhunyt tisztviselő Debrecenben kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése Debrecenben lesz, valószínűleg szombaton.

ÉRTEKEZLET A TÉLI NYOMOR ENYHÍTÉSÉRŐL

Debrecenben a havi 600 pengőn felüli jövedelemmel rendelkező egyénekre 10 pengő önkéntes inségadót szabnak ki

Az iskolákban tejet és kenyert osztanak ki a munkanélküliek gyermekeinek 1600 ember volt kereset nélkül a nyáron — Vásáry polgármester nagyszabású szükségmunkákat indít meg

A társadalom és a város fogják segíteni a munkanélkülieket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A téli munkanélküliség és az általános nyomor egyre nagyobb sulyal nehezedik az egész magyar társadalomra. Mi sem mutatja ezt jobban, mint az a körülmény, hogy maga a társadalom érzi és sürgeti legjobban a mielőbbi segítséget s így az egész város közönsége általános helyesléssel fogadta a polgármesternek elhatározását, amellyel a debreceni társadalom vezetőit csütörtökön déli 12 órára értekezletre hívta össze, hogy velük a téli inségakció megindításáról tanácskozzék.

Az értekezlet a polgármester alapos terve alapján konkrét eredményre végződött, azonban bármilyen lelkesen ajánlották is meg a segítséget a jelenlévők, okvetlenül szükséges, hogy a téli inségakciót rendszeressé tegyék s kiterjesszék az egész társadalom minden olyan rétegére, amely ma még viszonylag jobbmódban él.

Az inségakciót előkészítő tanácskozáson megjelentek a város vezető tisztviselőin kívül a munkásság, a bankok, a társadalmi egyesületek stb. képviselői. A tanácskozást dr. Vásáry István polgármester nyitotta meg.

Romlottak a viszonyok

Nem az első alkalom, — ugymond — amikor ezzel a súlyos problémával, a munkanélküliséggel és a téli nyomor kérdéseivel foglalkozni kell. A múlt évi tapasztalatok után óvatosan, de teljes jószívűséggel kell a kérdést kezelni. A közgazdasági állapotok az előző évhez képest nem mutatnak változást, legfeljebb abban az értelemben lehetne ezt megállapítani, hogy a viszonyok romlottak. Arra van szükség, hogy akinek van, azok segítségére legyenek azoknak, akik kereset nélkül tengődnek. A segítséget egyfelől a városnak, másfelől a társadalomnak kell nyújtani.

A város és a társadalom fog segíteni

A városnak az a kötelessége, hogy elsősorban munkaalkalmat adjon. — Mindaddig, míg a város munkaalkalmat tud nyújtani, ellenszolgáltatás nélküli segítséget senki sem kívánhat, aki kereső és munkaképes. Az ilyen kívánságok hangoztatása ellentétben állana az erkölcsi renddel. Akiknek nincs munkájuk, vagy fizikai állapotuk miatt nem tudnak dolgozni, kell, hogy a társadalom adjon segítséget, már csak a saját nyugalma és biztonsága érdekében is.

Most már a kormány is komolyabban foglalkozik a közmunkák kérdésével és különösen a községek és városok terhére végzendő mun-

kákkal. Tavaly a városok még a parlament színe előtt megrovást kaptak, hogy iskolákat, utakat és közműveket építettek. Tékozlással vádolták őket. Most már ott tartunk, hogy legjobban a kormány biztat bennünket, hogy minden eszközzel dolgozzunk a munkanélküliség leküzdése érdekében.

Téli közmunkákat indítanak meg

A debreceni lapok közölték már, hogy szeptember 1-ig 3,700,000 pengő értékű közmunkát végeztetett a város és a jövő év hátralévő részében még 1,300,000 pengő értékű közmunka lesz elvégezhető. A jövő év januártól kezdve 8 és félmillió végezhető el. Ezeknek a munkáknak végrehajtása pénzügyileg már biztosított van a jövő esztendőre, sőt talán közénézhetünk annak is, hogy egyes munkákat, melyek a jövő esztendőre vannak előirányozva, megkezdjük már ebben az évben.

A polgármester reprezentációs költségeinek 15 százalékát ajánlotta fel az inségakcióra

Szükség volna pontos kimutatásra, amelyből meg lehetne állapítani, hogy hány munkanélküli van Debrecenben. Az a véleményem és kérés, hogy elsősorban a szakszervezetek írják össze a munkanélkülieket. Készítsenek róluk olyan kimutatást, melyben fel van tüntetve, hogy az illető rendelkezik-e ingattal, hány gyermeke van, mennyi idő ota van munkanélkül és volt-e a nyáron keresete. Ezt a kimutatást természetesen mi is ellenőriztetjük majd.

A segítség módját úgy képzelem, hogy azok, akik a folyó évben munkát kaptak és ingatlan vagyonnal rendelkeznek, bizonyos minimális díj ellenében kaphják meg a kiosztott élelmiszereket.

Azok, akiknek ingatlanuk nincs és munkájuk sem volt, vagy testi fogyatékosok, — erőbeli állapotuk miatt kénytelenek a szükségmunkáinál dolgozni, díjmentesen kapnak élelmiszert.

A tíz éven aluli gyermekekről azonnal általánosságban kell gondoskodni és pedig az iskolaépületek, a külsőségi olvasóköri stb. felhasználásával, hogy ezekben tejet és kenyeret oszthassunk szét a gyermekek között. Az ehhez szükséges összeget kell a társadalomnak előteremteni.

En magam a reprezentációs költségemnek 15 százalékát ajánlom fel erre a célra. — mondotta ezután általános éljenzéstől kísérve a polgármester. Meg kell keresnünk azonban mindazokat, akik a további terhek vállalására alkalmasnak látsza-

nak. Ilyen munka lenne például a 262,000 pengős törvényhatósági ut-építés és utfenntartás. Ennek a kavicstörési munkái már ebben az évben elvégezhetőek. Igaz, hogy drágább, ha kézzel törjük meg a kavicsot, azonban ezáltal is munkát adunk. Vannak földmunkák is, melyeket el lehet végezni. Ilyen például az egyetem előtti tér rendezése. Ez ugyan még elrendelve nincs, azonban 2-3 héten belül a törvényhatóság letárgyalhatja a tervrendezés ügyét és akkor a munka azonnal megkezdhető. Erre a célra 90,000 pengő rendelkezésre áll.

Mint igen jelentős tétel, — amely ellen ugyan többször emeltek kifogást, — itt van az erdei fakitermelés is, amelynél novemberből márciusig többszáz ember kaphat állandó alkalmazást. Tavaly itt a munkások napikeresete elérte a négy pengőt. Végeredményében tehát ez sem megvetendő jövedelem.

Az adóhivatálnál 900 olyan egyén van feltüntetve, akiknek kereseti adóalapja havonta hatszáz pengőre rug. itt vannak azután a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok is. Átlag fejenként havonta ennél a 900 embernél 10 pengőre lehetne megszabni az önkéntes inségadót. Ez esetben havonta 9-10 ezer pengő állana rendelkezésre. — Arra is lehet csetleg összeget előteremteni, hogy a munkanélküli embereknek, akik ruhahiány miatt nem tudnak munkát vállalni a téli időben, ruhát adhassunk.

Ezt a hozzájárulást azonban nem úgy kell kezelni, mint a múlt évben, amikor az önkéntes inségadóra felszólított 432 egyén közül alig ezeknek a fele adta be a maga 2-3 pengős havi megajánlását.

Nagyon szeretném, hogy mind-

„A tisztviselőket nem lehet erkölcsi presszió alá helyezni“

Csomor Gyula: Nagyon örül az itt elhangzott megajánlásnak, annál is inkább, mert a városban mindenki azt várja, hogy a 200 pengőn felüli havi jövedelemmel rendelkező tisztviselők jövedelmük tíz százalékát fel fogják ajánlani a nyomor enyhítésére. Azt kívánja egyébként, hogy a város írjon fel a kormányhoz és kérje, hogy bocsásson ki szükségpénzt, mert máskülönben a helyzetet nem lehet segíteni.

Vásáry István polgármester: Ezek olyan vonatkozású dolgok, amelyekkel mi nem foglalkozhatunk. A tisztviselőkre vonatkozólag nem volna

azok a tényezők, akik a társadalmi életben eddig is működtek, most közösen összefogjanak és egymással kontaktusban dolgozzanak. Nem kívánjuk, hogy az autonómiájukat feláldozzák, azonban kívánatos volna, hogy a társadalmi egyesületek segítő munkájukat mindnyájunk szemé előtt végezzék, mert csak így lehet kiépíteni egy rendszeres és alapos segélyakciót.

Az egyetemi tanárok önkéntes adózást vállainak

A polgármester után Láng Nándor egyetemi tanár szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a debreceni egyetem mindig azon volt, hogy munkát juttasson a munkásoknak. A vezetése alatt álló egyetemi intézmény most végeztetett el 150,000 pengő értékű közmunkát. Keresztülvitté azt is, hogy az egyetemi internátusba ne Budapestről hozott butorokat állítsanak be, hanem itt csináltatott meg egy 30,000 pengő értékű asztalos munkát.

Azt hiszi, hogy a 600 pengőn felüli jövedelemmel kimutatott hatszáz egyén között nem szerepelnek a debreceni egyetemi tanárok, mert azok az államnál fizetik a kereseti adójukat.

Vásáry István dr.: Azok, akiknek a kereseti adóját az állam vonja le, tehát a tisztviselők, nem szerepelnek a kimutatásban. Azonban a pénzügyigazgatóság az ő egyenes kérésére ellenére is megtagadta, hogy erre nézve adatot szolgáltatasson.

Dr. Láng Nándor: Nem kételkedem abban, hogy az összes egyetemi tanár kollégáim a legnagyobb örömmel fognak hozzájárulni ehhez az önkéntes megadózatáshoz. Erre nézve a magam propagatív munkáját is készséggel megígérem. Helyesli, hogy a központi egyetem előtti tér rendezését még ebben az esztendőben elvégezzék.

A bankok nagy támogatást fognak adni

A következő felszólaló Versényi Tibor vezérigazgató, kincstári főtanácsos, a FÉBE debreceni kerületének elnöke volt.

— Én, mint a tiszántúli bankok egyesületének elnöke, már is biztosíthatom róla az értekezletet és a polgármestert, hogy a pénzüzetek jelentős mértékben fogják kivenni részüket az inségakcióból. Oda fogok hatni, hogy a pénzüzetek tisztviselői a maguk körében is ajánljanak bizonyos összeget a téli inségadóra. (Általános éljenzés.)

méltányos beállítás, úgy feltüntetni a helyzetet, hogy a tisztviselőknél fordul meg a világ sorsa, mint ahogy nem fordult meg akkor sem, amikor 1921 és 1925 között a tisztviselők békebeli illetményeiknek csak 30 százalékát kapták. A tisztviselő társadalom ekkor olyan áldozatot hozott, amilyenre az ország egyet en társadalmi osztálya sem hivatkozhatik. Helytelen az a felfogás, amely erkölcsi nyomás alá akarja helyezni a tisztviselőket. Mindenki maga állapítsa meg, hogy mit akar adni. Vannak tisztviselők, akiknek 300 pengő fizetése is van ugyan, de sok gyer-

„Erzsébet Kiralyné Szálló“
Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám.
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi és a központi tájékoztató helye. Száz modern kényelmes szoba. Az Étterem és Kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb borszőlője. Egy pincér-rendszer.

POLGÁRI ÁRAK.

SZABÓ IMRE, tulajdonos.

mek és egyéb nehéz körülmények között olyan a helyzetük, hogy adósságokat kénytelenek csinálni. Tiltakozom tehát az ellen, hogy ilyen

Ezerhatszáz ember volt a nyáron munkanélkül

Török Gábor: A munkásság nevében kijelenti, hogy a munkára való kötelezettséget elismerik magukra nézve. Munkát kérünk, vagy ha ez nincs természetbeni segélyt, a pénzsegélyt, amelyet a polgármester erkölcstelenné mondott, utóljára hagytuk. Ha sem munkát, sem segélyt nem kapnánk, akkor mégis kénytelenek volnánk enez az erkölcstelen eszközöz fölvámodni.

Debrecenben több, mint 1600 olyan munkás van, aki egész nyáron keresztül nem tudott dolgozni, csak egy-két napot. Ez az 1600 ember egészségtelen tönkre menve, kihezve, valóságos rones és így találja őket a tél. Ezért lesz borzalmas az idei tél. A múlt szezon jobb volt mint az idei. Ma ott tartunk, hogy elsőrangú szakmunkások könyörögnek, hogy a szükségmunkát már október elsején kezdjék meg. Ezek az emberek egész nyáron vegetatív életet éltek. A legfőbb nemzeti kincs az ősi munkaerő. Ezt tehát meg kell mentenünk.

A szocialisták is elismerik, hogy Debrecen megítette kötelességét

— Én szerintem a kormány feladatai közé tartoznék, hogy munkát adjon. Elismerem ugyanis, hogy Debrecen város a maga erejéhez képest még sokat is csinál. A munkás emberek azonban várják a munkát. Az a kérés, hogy ezekkel a munkásokkal és a segítőikkel ne sokáig késsenek.

Ha a hatszáz pengőn felüli jövedelemmel bírók leadják a maguk önkéntes adóját, az nagy segítség volna, de ne akarjuk mi félkezni ezeket az egyvéneket, hogy tíz pengőnél többet ne adjanak. A nagy töképezések adhatnak többet is.

Idegen munkások Debrecenben

Hevesen kifogásolta ezután, hogy a városi közkórház víz és villany szerelés munkáit pesti munkásokkal csináltatták. Debrecenben pedig nem tudnak munkát kapni az elsőrendű helybeli szerelő munkások. A postaposta szerelési munkáikhoz is pesti munkásokat hozott egy fővárosi vállalkozó. A debreceni építő munkások egy pengő óra bérért szívesen vállalnak munkát. Ugyanakkor a központi egyetemhez 22 budapesti munkást hoztattak, akiknek óránként másfél pengőt adnak ugyanazért a munkáért, melyért a velük együtt dolgozó debreceniek csak egy pengőt kapnak. Innen még a kormányt is félre vezették és ezért mondotta a kultuszminiszter ur azt, hogy Debrecenben nem lehet építkezni, mert itt 25 százalékkal magasabbak a munkabérek.

Vásáry István dr. polgármester: Ha az elmondottak megállapítás nyerne, akkor miután az egyetemnél a kultuszminisztérium rezsiében folyó munkáról van szó, nem is kéremmel, de egyenesen panasszal fogunk fordulni a kultuszminiszterhez.

Protekción a munkáért

A munkanélküliség méreteire jellemző, hogy ma már a munkások nem is a munkavezetőkhez mennek alkalmazásért, hanem valamely magas rangú állami tisztviselő, közhivatalnok, vagy politikus névlegével kérnek felvételt. Debrecenben 35 százalékkal csökkent a kényér-

Hirdessen a Debreceni Ujságban

általánosságban erkölcsi pressziót akarjon valaki gyakorolni a tisztviselőkre.

fogyasztás és 41 százalékkal a hus fogyasztás.

Ismételten kéri, hogy a szükség munkák elrendelésével és a segítségével ne késlekedjenek. Egyébként kijelenti, hogy a munkanélküliekről szóló kimutatást a legközelebbi időben elkészíti a szakszervezet.

A szakszervezetek tartalékai is elfogytak

Vásáry István: Azt is tüntessék fel benne, hogy kinek van ingatlana.

Török Gábor: Az a kérdés, hogy mit értünk ingatlan alatt. Mert egy kis házból nem lehet megélni.

Vásáry polgármester: Az, akinek háza van, mégis jobb helyzetben van mint az, aki más házában lakik s mert nem tud bért fizetni, bármikor kitéhetik onnan. Különben is, mikor sokan már nem a jövedelmükből, hanem a vagyonukból élnek, számolni kell azzal is, hogy ezek az emberek is felvehetnek házukra egy száz pengős kölcsönt jészt és élelmszer beszerzésére. Tudom én azt, hogy ez nagyon nehéz fájdalmas, azonban az ingatlan tulajdonit mégis figyelmbe kell vennünk a segélyezésnél.

Láng Nándor egyetemi tanár, az iránt érdeklődik, hogy a szakszervezet mennyi segélyt ad a tagjainak.

Török Gábor: Most már számos semmit. A nagy munkanélküliség minket is tönkre tett. A szakszervezet teljes vagyonát kifizették segélyekre és ma ott tartunk, hogy azt a helyiséget sem tudjuk már fűteni, amelyben télen a munkanélküliek tartózkodnak.

Mutassa meg mindenki a szívét!

A következő felszólaló Lukács József piarista rendfőnök, igazgató volt.

— Ez amit itt hallottunk, — úgy mond Debrecen város, — társadalmának, Debrecen szívének a megmozdulása. Szükség is van a segítségére. En magyar szívem egész erejével hangsúlyozom, hogy ez, amit végzünk honmentő akció. Szükségesnek tartanám, hogy a társadalmi egyesületek utcánként katasztert csináljanak a szegényekről, az uri szegényekről is, akik szegénylenek kéri. Ezáltal el lehetné érni, hogy a segély mindenkihez eljusson.

Itt az ideje, hogy mutassa meg mindenki a szívét. A magyar társadalomban még vannak, akik tudnak adni. Arról van szó, hogy akiknek van, azok azt nyugodtan is tudják élvezni. Ha ez a sok éhes munkanélküli kijön az utcára, senki sem lehet nyugodt a maga falatja mellett, mikor ezer és ezer éhes szem néz a tányérijába.

Bizottság az akció irányítására

Zöld Aladár: Javasolom, hogy keressék meg azokat a testületeket, amelyeknek önálló számvevőségük van, hogy mutassák ki, kik élveznek hatszáz pengőnél nagyobb havi fizetést. Ilyen lenne a vegyes dandár, a csendőrség, vőmőrség, rendőrség és pénzügyigazgatóság.

Végezetül Vásáry polgármester megállapította, hogy az ő előterjesztését az értekezlet elfogadja s így a kivételre azonnal sor kerül. A jelenlévők a polgármester kérésére ötagú bizottságot választottak, amely állandóan permanenciában fog állni és a polgármestert segíti az inszpekció irányításában, szervezésében. A bizottság tagjai lettek: Versényi Tibor, dr. Láng Nándor, Lukács József, Zöld Aladár és Török Gábor.

Kifosztották egy Darabos-utcai szabó lakását

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Kellemtelen meglepetés érte szerdán ese Zöld József, Darabos utca 3. szám alatti lakó szabómestert. Zöld a feleségével együtt szerdán este 7 óra tájban sétálni ment, de ugyanekkor jól bezárta a lakás ajtaját és a kaput is s a kulcsot magával vitte. Körülbelül egy óra hosszágig lehettek oda s 8 óra tájban hazamentek. Amikor a kapuhoz értek, meglepetve

vették észre, hogy az tárva-nyitva van, majd belül a lakás ajtaja is s bent a szobában minden szekrény ajtaja nyitva és a berendezés, a butorok össze-vissza hevernek. Hamarosan rájöttek, hogy az ismeretlen betörő nagyobb mennyiségű ruhaként vitt el a lakásból. Azonnal megtették a feljelentést a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás az ismeretlen tettesek kézrekerítésére.

Mérlegsullyal vágta fejbe konkurensét egy harcias asszony

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Két konkurens burgonyakereskedő épületes közelharcának voltak szemtanúi szerdán este felé a járókelők. A legtöbbit szenvedő fél Borecsik Béla, Hajnal-utca 21. szám alatti burgonyakereskedő volt, akinek üzleti ügyek miatt valami nézeteltérése támadt Vass Imrével, aki ugyancsak burgonyakereskedéssel foglalkozik. Rendkívül heves szóváltás támadt közöttük s ebbe határozottan beavatkozott Vass Imre felesége is, aki a kezében levő egykijős sullyal alaposan fejbeverte Borecsikot. Ez viszont az ütés követ-

kezében megelégette a veredést és otthagya szédelgő fejjel Vassékat. Saigó fejjel, sziszegve ment Borecsik a Timár-utca felé s amint a Szent Anna-utca sarkához ért, ott összeesett és elterült a járdán. A rendőrszennnek feltűnt a mozdulatlanul fekvő férfi és odament, hogy segítséget nyújtson neki. Ekkor észrevette, hogy Borecsiknak csupa vér a feje. Telefonon értesítette a mentőket, akik Borecsikot első segélyben részesítették. A rendőrség megindította az eljárást Vass Imre és felesége ellen.

Halálra égett a bográcsos levesben egy hajdusámsoni kisleány

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) A múlt év november 27-én délelőtt Sós Péterné hajdusámsoni asszony bográcsban burgonyalevest főzött. Körülötte voltak a gyermekei is, a nyolcéves Ilonka és az egyéves Róza. Főzés közben Sósné kiment az udvarra, hogy a kutról vizet hozzon. Alig telt el egy-két perc, mire Sósné visszament, akkora már megtörtént a szerencsétlenség. A kis Róza egy óvatlan pillanatban beleesett a forró levestel telt bográcsba s a nyolcéves kislány már súlyos égési sebekkel borítottan szinte kihalásztta a gyermeket az üstből. A karján tartotta, de az egyéves gyermek az irtózatos kínok miatt sikoltott. Sós Péterné azonnal orvosért sietett, aki kenőcsöt adott, amellyel gyógykezelték a súlyosan sérült gyermeket. Azonban minden hiábavaló volt, mert a kis Róza néhány nap múlva borzalmas kínok között kiszenvedett.

Sós Péterné ellen gondatlanságból

okozott emberölés címén indult meg az eljárás a debreceni királyi ügyészségen s ügye ma került főtárgyalásra a törvényszéken dr. Rézler Ervin tanácselnök büntetőtanácsa elé. A vádlott beismerte a vétkességét s a törvényszék a nyomatékos enyhítő körülményekre való tekintettel Sós Péternét 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, azonban az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

— Liszt Nándor és Sümegey József: „Debrecen katolikus multja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalfy, Csáthy és Springer kereskedésében.

Kályhák,

tűzhelyek, kályhavédők, szénkupák, csővek legolcsóbban

Nagy vasüzletében

Csapó 77. Forduló sarok.

A vállalatunk

könyvkötészete, bórdíszmű és doboz üzeme

Arany-, ezüst- és dombornyomás

Készít:

könyvkötéseket tartós és díszes kivitelben, bórdísz munkát, kereskedelmi, irodai dobozokat, reklámtáblákat és minden papírneműek feldolgozását is.

Koszoszalagok nyomása. Goblein kifestést. Paszpartur.

József királyi herceg-utca 16. szám.

Vidékről vásárolnak lisztet a debreceni pékek, pedig az itteni liszt teljesen kifogástalan

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A kenyérrák megállapítása ügyében tartott értekezleten tudvalevőleg elhangzott az a kijelentés, hogy a debreceni pékek azért kénytelenek törökzentmiklósi és békéscsabai lisztből sütni, mivel az ottani liszt jobbak és a debreceni malomok lisztjeit nem lehet sütésre használni.
Ezt a kijelentést most alaposan megcáfolta a debreceni István-malom igazgatósága, mely próbasütést végeztetett abból a célból, hogy bizonyítsa az István-malomban készült liszt tökéletes jóságát és minden téren való versenyképességét. A malom négy kenyeret küldött fel a

polgármesterhez, aki azt átvizsgálás céljából átadta a tisztí főorvosnak. Egy kenyér 0-ás, egy kettes, egy négyes és egy hatos lisztből készült.

Dr. Láng Sándor tisztí főorvos csütörtökön szakszerűen megvizsgálta a kenyereket és a Debreceni Újság-Hajdúföld munkatársának kérésére azokról a következő véleményt mondotta:

— Az István-malom lisztjéből sült kenyérnek mind a négyféle minősége teljesen megfelelő, azaz, kisé sűrű ugyan, de jól átsütött, rugalmas. Ezek a kenyerek minden tekintetben kifogástalanoknak mondhatók

Az emberi jogok fővédelmezőjének csufos kudarcra az óvadékos riporterekkel

Budapest, szeptember 25.
Csütörtök délelőtti a budapesti főkapitányságon letartóztatták Fodor Antal „szerkesztőt”, aki még nem is olyan régen, néhány évvel ezelőtt, mint vicehazmester kezdte meg karrierjét. Azóta különböző „politikai” pártok alapított. Közben házmaster lett, majd lapot alapított és szerkesztőnek nevezte ki magát. Mint „szerkesztő” került több ízben összehívásokba a Btk.-val és most újból a főkapitányság céljainak lakója lett.

Fodor nemrég megalakította az „Emberi Jogokat Védő Országos Nemzeti Gazdasági Pártot”. A párt céljaira a Wekerle Sándor-utca huszonegy, első emelet hatvankét szám alatti helyiséget bérelte ki. Nagy tábiát tett a kapu alá, hivatalos papirosokat és bélyegzőket készített.

Azután elhatározta, hogy a párt részére hivatalos lapot ad ki. Lapengedélyt nem kapott, ezért *Emberi Jogok* címmel évente tízszer, mint röpirat jelent meg. Ebben a lapban közölte a pártnak a programját,

amelyet három pontban foglalt össze. A három pont így szól.

1. A kitöltött büntetések után általános amnesztia. (Fodor többszörösen büntetett előéletű.)

2. A fizetések állami szabályozása

3. Ingyenes temetés mindenki részére.

A pártnak nem igen akadtak tagjai. Hogy a költséget mégis fedezhesse, Fodor a lap részére „riportereket” keresett. A „riportereket” óvadékkal vette fel. Körülbelül harminc óvadékos „riportert” alkalmazott, akikről összesen mintegy tizenötezer pengőt vett fel. A „riporterek” hozták a riportokat. Ezek azonban nem jelentek meg a lapban, mert a lap is csak két példányban került ki a nyomdából és a „riporterek” fizetésüket sem kapták meg. Erre feljelentést tettek a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

Fodor Antalt előállították a rendőrségre, ahol óvadéksikkasztás miatt letartóztatták. Ezzel az „Emberi Jogokat Védő Nemzeti Gazdasági Párt” és hivatalos lapjának, az *Emberi Jogok*-nak működése véget ért.

Bigámiával gyanúsítottak egy fiatal embert, aki megszökött Debrecenből és luminállal megmérgezte magát

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A debreceni rendőrség legutóbb távirati úton kérte a szegedi rendőrséget, hogy ha a jelenleg megszállt területen artózkodó és kettős házasság büntetével, valamint egyéb büntetésekkel elkövetésével gyanúsított 30 éves Nahóczki Béla Szegeden feltűnt, azonnal tartóztassa le és szállítsa Debrecenbe.

Nahóczki Béla alaposan gyanúsított azzal, hogy Nahóczki Géza néven már egy alkalommal házasságot kötött. Ezenkívül egyéb büntetésekkel elkövetésével gyanúsított a debreceni rendőrséghez, mely egy héttel ezelőtt le is akarta tartóztatni.

Nahóczki ugylátszik észrevette, hogy a debreceni rendőrség melegebben érdeklődik iránta, mert egy szép napon megszökött Debrecenből. A rendőrség megállapította, miszerint Nahóczki oláh megszállt területre szökött és három nappal ezelőtt a temesvári gyorsvonaton luminállal megmérgezte magát. A vonat személyzete azonban idejekorán észrevette tette, úgyhogy beszállították a zombolyai szanatóriumba, ahol jelenleg ápolják.

Miután felgyógyulása után az oláh hatóságok valószínűleg át fogják toloncolni a határon, a debreceni rendőrség előrelátásból kéri a szegedi rendőrséget, hogy Nahóczkit visszahozza az oláh hatóságoktól és szállítsa Debrecenbe.

VARROGÉP

JAVÍTÁS

SAKSZERŰEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Piac-utca 79. szám.

Óriási földrengés Turkesztánban

Moszkva szeptember 25.
Turkesztánban hatalmas földrengés pusztított, amely Buchara és Stalinabad környékén mindent rombadöntött. Hét faluból csak pusztán romhalom maradt s ezenkívül még tíz falu selyette meg a földrengést. Azok a házak, amelyek nem dőltek teljesen romba, annyira megrongálódtak, hogy lakhatatlanná váltak. A halottak számát az első jelentések százletvenötre, a sebesültek számát háromszázra becsülik. Közel tízezer ember vált hajléktalanná. A turkesztáni szovjethatóságok mentőexpedíciót szerveztek, hogy segítséget vigyenek a földrengéssújtotta lakosoknak.

Ugy befűtött a kályhában kőszénnel egy asszony, hogy széngáz-mérgezésben meghalt a leánya

Száz pengőre ítélte a debreceni törvényszék

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Lámfalusi Andrásné gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolta a debreceni királyi ügyészség. A múlt év december 13-án, amikor igen nagy hideg volt, Lámfalusi András nem tartózkodott otthon. A fiatal asszony nagyon megszánta a hidegben didergő kilenc hónapos Katalin nevű kisleányát és az egész szénmennyiséget, ami még a háznál volt, egyszerre belerakta a vaskályhába, anélkül, hogy ennek a szertelen fűtési módszernek a következményeivel számolt volna. Ugyanekkor a tűz a kályhában s a gyermek az anyjával együtt a kályha ajtaja elé ült melegezni. Jóideig tartott ez az álmosító melegedés, majd Lámfalusi név heves fejfájásra és kellemetlen érzésre riadt fel. Ugyanekkor észrevette, hogy a karjai között levő gyermek teljesen megmerevedett, élettelen.

Az történet ugyan, hogy a tulajdonos is nagymennyiségű kőszénből

fejlődő széngáz nem tudott kitódulni a kéményen, hanem a kályha ajtaján keresztül beömlött a szobába és megmérgezte a gyermeket, aki megfulladt, de maga Lámfalusi is súlyos beteg lett s hónapokon keresztül kritikus volt az állapota.

A szerencsétlen asszony zokogva mondotta el mindezeket csütörtökön a debreceni törvényszék Részlettanácsa előtt. A kisleány egyetlen gyermeke volt, akit bálványozásig szeretett s tragikus halála végtelenül lesújtóan hatott úgy órá, mint a férjére. Lámfalusi András, aki tanúként jelen volt a főtárgyaláson, szintén könnyezve hallgatta végig a tragikus eset elbeszélését. — A törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte Lámfalusi Andrásné, de az ítélet végrehajtását három évi időtartamra felfüggesztette.

Az ítéletben úgy a királyi ügyész, mint a vádlott megnyugodott s így az íogerős.

Szoboszlói napszamosok vidám dorbézolásának szomorú következményei

Előállítás a ki nem fizetett autóviteldij miatt

Ceglédi András hajduszoboszlói napszamos szerdán délután három társával igen vidám hangulatban borozgatott a szoboszlói kocsmákban. Folyt a bor és szólt a muzsika, melynek hangjai mellett Ceglédi András olyan kedvet kapott, hogy mindenáron be akart jönni Debrecenbe, mert — mint mondotta — csak itt lehet becsületesen folytatni a dárídót. A cimborák is kaphatók voltak a dologra és így Ceglédi negyedmagával felkapaszkodott egy taxira és bejött Debrecenbe.

Ekkor már este volt. Az autó megállt a Hunyadi-utcán, az első — és mint később kiderül: az utolsó stációnál. Nagy nevetgelések között akart bemenni a kocsmába a negy-

tagu társaság, de a soffőr rosszat sejtett és önálló indítványt tett a viteldij kiegyenlítésére vonatkozólag. Ceglédi nem fogadta el az indítványt, sőt határozottan kijelentette társai helyeslésétől kísérve, hogy nem fizet, ellenben várjon az autó, amíg megkapja a pénzt. A válasszal viszont a soffőr nem elégedett meg és így jobbról és balról meglehetősen zajos szóváltás támadt. Ennek a következménye volt, hogy az esti homályból váratlanul előbukkant a rend szigorú őre, akinek első dolga volt az igazoltatás, majd a következő állomás a központi ügyelet, ahol megindult az eljárás botrányokozás miatt Ceglédi Andrásék ellen.

Kártyázás közben dinnyelékkel késsel mellbeszurta a vendéglőst

Kaposvár, szeptember 25.
Véres verekedés színhelye volt a napokban a csendes kis Bolhás község. Kintner János inkei legény dinnyét árult a faluban. Este felé betért Fancsi János vendéglőjében ahol régi ismerősével, Balogh József cipésszel csendesen borozgattak és beszélgettek. Záróra után néhány üveg bort magukhoz véve áthívták a vendéglőst is a szomszédban lakó cipészhez, ahol tovább idogáltak és kártyáztak. Kártyázás közben összekülönböztek, amit hangos szóváltás, kölcsönös sértegetés, majd tettlegesség követett.

Kintner egyszerre kirántotta csizmaszárából hosszú dinnyelékkel készült és azt kétszer az őt támadni ké-

szülő Fancsi János mellébe dőfte, aki hangos sikoltással véresen esett össze.

Kintner egy pillanatig megdöbbenve nézte véres áldozatát, majd az ablakon kiugrott és elmenekült a sötétben. A rémes sikoltásra elősiető szomszédok a vérben fetregő vendéglőst azonnal kocsira tették és Somogyszóra szállították, ahol dr. Harczos György orvos nyújtott első segélyt és kijelentette, hogy mindkét szúrás a tüdőt érte és a sebesülés életveszélyes.

Közben értesítették a somogy-szobi csendőrséget és a szurkáló legényt néhány óra múlva már megbilincselve kísérték be a kaposvári ügyészség focházába.

HIREK

1930 szeptember 26. (péntek)
Prot.: Jusztin. Kath.: Ciprián.

IDŐJÓSLÁS:

Az idő Közép-Európában esőre hajlik. Az oroszországi maximum, amelynek területén már erősebb kontinentális lehülés érvényesül, lassan kelet felé húzódik. Hazánkban lényegtelen hőváltozás mellett jelentéktelen lecsapódások voltak. Ezen a napon mintegy tizenkét doktori avatás lesz a debreceni egyetemen.

Doktorrá avatások a debreceni egyetemen. A debreceni Tisza István Tudományegyetem rektori hivatala közli, hogy szeptember 27-én, szombaton délelőtt a doktori avatások kivételesen nem déli 12, hanem 11 órakor lesznek megtartva. Ezen a napon mintegy tizenkét doktori avatás lesz a debreceni egyetemen.

Laurisín Lajos felesége meghalt. Budapestről jelentik: Laurisín Lajost, az Operaház kiváló művészt súlyos csapás érte: felesége, született Koday Gina kedden éjjel meghalt. Ma délután temették a Kerespesi-utj temetőben Laurisín Lajosné általános részvét mellett. Az országos nevű művész elhunyt hitvestársa már hosszabb idő óta betegkedett és súlyos szenvedésektől váltotta meg a halál. Laurisín Lajos iránt Debrecenben is, ahol nagy számban élnek barátai és művésztársai tisztelői, őszinte részvét nyilvánul meg.

Béteky Lajos szoboszlói ref. lelkész gyászja. Súlyos csapás érte Béteky Lajost, a Hajdusoboszló református gyülekezetének köztisztelőben álló lelképásztorát. Édesanyja, özv. Béteky Albertné, született Hegymegi-Kiss Irma 83 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt nagyasszony földi porthüvelyét esőtörtőként délután helyezték Hajdusoboszlón igen nagy részvét mellett örök nyugalomra. Az elhunytat kiterített előkelő családja és a tisztelők széles köre gyászolják.

Tankönyvek használt és új állapotban az összes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

Frontharcos temetés. Materny Mihály bajtársunk temetése szeptember 27-én délután 3 órakor lesz a Hajó-utcai gyászháztól, ezen végzettségételen felkérének front-harcos bajtársaink, hogy résztvenni szíveskedjenek. Megjelenők tartoznak jelvényeiket feltűzni és egyúttal kísérik ki megboldogult bajtársunkat örök nyugalomhelyére.

Ki tud róla? A debreceni Ipartestülethez levelet küldött Antalóczy Erzsébet amerikai lakos, amelyben fia: Antalóczy Bertalan cipész címének közlését kéri. Mivel az Ipartestület nyilvántartásában utabban Antalóczy Bertalan neve nem fordul elő, az Ipartestület ezután hívja fel nevezettet, vagy ismerőseit, hogy címét mielőbb közöljék a hivatallal.

Cserkész-toborzó. A Keresztény Ifjúsági Egyesület (KIE) 231. sz. „Méliusz” cserkészcsapata szeptember 24-től október 5-ig bezárólag újoncokat vesz föl. Cserkésznek jelentkezhet s. évi már betöltött, de 18 évet még el nem ért ifju. A 8—12. év közöttiek kiscserkésznek, a 12—18 év közöttiek rendszeres cserkésznek lesznek felvéve. Jelentkezni lehet vasárnap délután 3—5 óra, hétfőn este 8—9 óra és pénteken este hétfőn este 8—9 óra és pénteken este fél 8—9 óra között a csapat Erzsébet-utca 54. szám alatt Othonában. Párancsnokság.

Térzene a Déri-muzeum előtt. A Keletmagyarországi Rádió Társaság ma, pénteken este 5 és 7 óra között a Déri-muzeum előtt rádiótérzenét rendez.

Kénnel akarta kiirtani családját egy gazda. Különös háttérű öngyilkosság történt Dunaszentgyörgy községben. Bótz Ferenc ötvenhétéves gazda istállója mestergerendájára felakasztotta magát és meghalt. Az egykor módos gazda a mostoha gazdasági viszonyok következtében elvesztette vagyonát. Nagy adóssága volt, ami igen elkésztette. Elhatározta, hogy kiirtja családját, mert nem akarta látni, hogyan nélkülöznek. Kénrudat vásárolt és ezt akarta éjszaka meggyújtani, hogy így hajtassa végre a családirtást. Felesége azonban megtalálta a kénrudat és leplezte Bótz borzalmas tervét. A család így megmenekült, de a gazda végzett magával.

Poloskát, svábot, molyt kiirtani házilag csakis a Löcnerer Chnezin-nel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

Testnevelési ügyek nyilvántartása. A testneveléskötelesek törzskönyvvezetője a testneveléskötelesek összeírásából az 1909. évi születésű testneveléskötelesek nyilvántartását összeállította s az 1910—15. évben született testneveléskötelesek nyilvántartásának összeállítását folyamatba vette. A vidékről érkezett testnevelésköteleseket nyilvántartásba vette, az eltávozottakról pedig értesítéseket küldött az illetékes testnevelési vezetőknek. Testnevelési mulasztásból kifolyólag a múlt hónapban 847 esetben fordult elő bírságolás. Az év eleje óta pedig 678 esetben. Testnevelési bírságpénz befolyt a múlt hónapban 178 pengő. Az év eleje óta pedig 2516 pengő. Ezeket kívül az adóhivatal által behajthatatlannak minősített bírságpénzek hivatalbéli törülései állandóan folyamatban vannak.

Kecskeméten virágzik az almafa. Kecskemétről jelentik: A városban csodájára járnak Juhász Péter cipésmester Körösi-hegyi kertjének. A kertben ugyanis az almafák virágdiszben állanak. Az idei szokatlanul meleg szeptember megesalja a természetet és virágzásnak indultak a fák.

Két riasztópisztollyal és zseblámpával indult világgá két budapesti fiú. A nagykanizsai állomáson szolgálatot teljesítő rendőrszem arra lett figyelmes, hogy a folyosón két fiú szorgalmasan a menetrendet tanulmányozza. A rendőr hozzájuk ment és megkérdezte tőlük, mit keresnek az állomáson. A fiúk zavarba jöttek, mire a rendőr betessékelte őket az őrszobára. Itt bevallották, hogy Újpestről szöktek meg. Az egyik inas volt a Freytag-cégnél. Inkasszálni küldték, össze is szedett 200 pengőt, amellyel felkereste barátját, egy kifutó fiút, azután közösen elhatározták, hogy külföldre szökjek. Két riasztópisztollyal, két zseblámpával felszerelve, zsebükből az elikkasztott kétszáz pengővel, indultak útnak. Siófokon le akartak szállani, de ott annyira unalmas volt nekik, mondták, hogy Nagykanizsáig lejöttek, ahonnan a határon át akartak szökni Jugoszláviába és onnét Olaszországba, ahol majd csak valamilyen szeniális ötlet pénzhez segíti őket. A rendőrség a két kalandvágyó fiút őrizetbe vette.

B. Vattay Margit táncintézetében október 9-én jogász- és 14-én theologus-kolon kezdődik. Péterfia-utca 30.

Fehértói Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

Bitner Mária életének 32-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 26-án délután 2 órakor lesz a Szent Anna kápolnából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna-utcai temetőbe.

Maretyák Gyurika életének 5-ik havában elhunyt. Temetése folyó hó 26-án délután fél 5 órakor lesz a Szent Anna-utca temető kápolnából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna-utcai temetőbe.

Felhívás a Honsz.-tagokhoz. A Honsz. felhívja tagjait, a hadirokkantakat és özvegyeket, hogy Materny Mihály választmányi tag temetésén minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Tankönyvek, írószerek, festő- és rajzszerek legnagyobb raktára Antalffy József könyvkereskedésében. Használt tankönyvek félárban. Szent Anna- és Varga-utca sarok. Telefon 6—12. szám.

Poroszországban terjed a gyermekparalízis. Königsbergből jelentik: A mohrungei kerületben, Keletporoszországban gyermekbénulási járvány lépett fel. Vasárnap óta ebben a kerületben tizennygy gyermek kapta meg a gyermekparalízist. A járvány jessztő gyorsasággal terjed.

Megjelent a dr. Salánki-féle Ideg-elmegyógyászati compendium II. kiadása. Kapható Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Bika-szálló mellett.

„Helen Society.” Daán Ilona megjött nyaralásából és újra megkezdte a tanítást. Angol, francia nyelvre vállal tanítványokat, ugyanintén énekre. Hangot a legelső mesterek módszerével képez, tökéletes lélegzet-technikát és hibátlan hangvételt tanít. Próbaéneket ingyen. Jelentkezés naponta délután 2—6-ig. Fordit angolból, franciából, németből. Piac-utca 40., I. emelet.

„Michel” európai 1931-es bélyegkatalogus már kapható, orvosi, jogi könyvek legnagyobb raktára, fényképészeti cikkek, papírok Springer foto-, könyv-, papírkereskedésében. Telefon 10—57.

Miért nem vásárolja Ön ruhaszövetét közvetlenül Londonból?

Lehetővé tesszük Önnek, hogy közvetlenül londoni központunknál vásárolhasson legjobb minőségű árut hallatlan olcsó árban. Saját érdeke, hogy ezt a kiváló alkalmat megragadja. Cégünk hírneve garancia, hogy a legkiválóbb minőséget adtuk és azonnal szállítjuk.

Mi szállítunk a világ minden részébe, miért ne lehetne Ön is a mi vevőnk?

Kérjen díjmentes mintakollekciót s tudassa velünk különleges kívánságait.

ELVÜNK: TELJESEN EGYÉNI KISZOLGÁLÁS!

Nincs vám, nincs külön portó, az árut után vétel, direkt az Ön címére fogjuk szállítani.

VERSENYEN KIVÜLI ÁRAINK A KÖVETKEZŐK:

Ia kamgarn kék legjobb minőség 3.20 m. összesen	— —	P 68.—
Ia " " jó " 3.20 " "	— —	P 58.—
I. osztály 3.20 m. összesen	— —	P 74.—
II. " 3.20 " "	— —	P 64.—
III. " 3.20 " "	— —	P 45.—

Készárúk:

Knickerbocker (Sportnadrág) minden színben	— — —	P 21.—
Flanelnadrág szürke, legutolsó divat	— — —	P 23.—
Elephant-Skin, vízmentes esőköpeny, teveszőr béléssel, legujabb szabás, övvel, 3 évi jótállással	— — —	P 78.—

etropolitan Textile & Clothing Co. Dept. Hu 12. Drayton House Gordon St. London W. C 1.

Megrendeléseknél pontos címet olvashatóan tessék írni!

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Pénteken C) 1. bérlet: Viktória. Op. Szombaton bérletszűnetben: Viktória. Operett.

A Zenekedvelők körének felhívása

A Zenekedvelők köre tudomására hozza tagjainak és a zené barátainak, hogy ezidei hangverseny-műsoruk tervezetét az alábbiakban állította össze. Nagy anyagi áldozatok árán olyan világhírű művészeket hoz Debrecenbe, akiknek fellépése egy világváros koncerttermének is díszére válna. Ennek dacára nem emelik a tagsági díjakat és a bérteknek jóformán mozi-helyárakért nyújtja a legelsőrangú zenei produkciókat.

A Csokonai-színház kilátásba helyezte, hogy tervezett operaciklusára (Bohémélet, Sevillai borbély, Parasztheccsület, Sába királynője stb.) a zeneköri tagok kedvezményes árú jegyeket válthattak.

A Zenekedvelők köre felkéri a nagyközönséget, hogy az intézményt továbbra is pártolják, egyben rámutatnak arra, hogy a nyári hónapok alatt közel négyszáz tag jelentkezett. A tagoknak tehát érdeke a mielőbbi helybiztosítás a Kör iróda-jában (Zeneiskola, első emelet), mert e hó végén a jelentkezéseket bezárják.

Az 1930-31. évi műsortervezet: Éva Liebenberg, a berlini Operaház tagja, Bronislaw Huberman hegedűművész, Guglielmetti olasz kórorturénkeső, Drezdai vonósnyegyes, Bartók Béla zongoraművész, Hermann Schey ária- és dalénekes.

A népszerű zenei előadások hangversenyei

Kedden délben a Zeneiskola ában összegyűlt a népszerű hangversenyek intézőbizottsága, hogy határozzon az ezidei műsor tekintetében. Az értekezleten Ady Lajos tanker. kir. főigazgató elnököl s azon résztvettek Lukács József, dr. Bessenyei Lajos, Kiszely Árpád, Zalai János dr. és P. Nagy Zoltán isko igazgatók. Horváthi Károly és Szűcs Ferenc a Dóczy-intézet, Bárdos Géza és Fáy Árpád a Zenekedvelők Köre részéről.

Ady Lajos elnöki megnyitójában megelégedésének adott kifejezést a népszerű hangversenyek eddigi színvonalát tekintetben, rámutatva arra, hogy milyen kitűnő nevelő hatással voltak azok a mindenrendű tanuló ifjuságra. A nagyközönség is egyre nagyobb érdeklődést tanúsít ezen magas színvonalú és olesó helváránál fogva mindenki számára hozzáférhető hangversenyek iránt.

Előterjesztették az idei műsortervezetet, amely szerint Kresznó Sztójánovich Lilly kamaranékeső, a Kresz-vonósnyegyes, Kresz Géza, Amerikában élő kitűnő hegedűművész, a Miskolci Zeneiskola művésze-gyűjtése, Ms. Maria Henderson és Walter Winters, amerikai énekesek, a nemzetközi zeneszövetség részéről, továbbá Faragó Gyuri, a zeneigazgató zongorafonómén fogtak Debrecenben a zenei matinékon hangversenyezni.

A bizottság nagy a műsortervezet kivételéhez, mint az ezzel kapcsolatos költségvetéshez hozzájárul és megbízta a Zenekedvelők Köre megjelent megbízottait annak megvalósításával. Örömmel veszik tudomásul azt az öröndates bejelentést is, hogy a miskolci hangversenyyel kapcsolatban a zenei matinékon

debreceni Zeneiskola kitűnő művésze-gyűjtése viszont Miskolcon fog hangversenyezni.

Ady Lajos elnök zárószóvaiban további lelkes munkára buzdítja a jelenlevőket és örömmel mutat rá arra az eredményre, amelyet ez a bizottság működésével már eddig is kifejtett. Az utabban bevezetett bérleti rendszer a népszerű zenei matinékra szemmel láthatóan kedvező fogadtatásban részesült a nagyközönségnél is, amely Hadházy főispánnal és Vásáry polgármesterrel az élén máris sietett helyét ezen népszerű hangverseny-ciklusra is biztosítani.

TABÉRY GÉZA ELŐADÁSA ERDÉLYRŐL

Tabéry Géza október 4-én a Déri-múzeum előadótermében, délután félhat órakor „Az erdélyi magyarság életéről” szóló előadására most

bocsátották ki a meghívókat, melyeket dr. Magoss György, dr. Vásáry István, dr. Tóth Lajos, dr. Pap Károly, dr. Ady Lajos és dr. Hanácss János írtak alá, a városzövetség és a debreceni közművelődési egyesületek nevében.

Az előadást dr. Pap Károly nyitja meg és a gróf Tisza István Tudományos Társaság, valamint a Csokonai Kör nevében üdvözi az illusztris vendéget, aki nemcsak Erdély egyik legjobb regényírója, szellemi életének egyik vezére, de kitűnő előadó is. Utána a Csokonai színház ut. tagja, Könyves Tóth Erzsébet három erdélyi költő egy-egy versét szavalja, végül Tabéry Géza tartja meg előadását.

Az előadásra belépő jegyek a Méliusz könyvkereskedésben kaphatók egy pengőért az első, 50 fillérért a következő sorokban.

Az előadás iránt városszerte rendkívüli az érdeklődés.

Már igényelhetik a tisztviselők a lakás-építési kölcsönt

Többnapos tárgyalás után szerdán véglegesen megállapították azokat a feltételeket, amelyek mellett a tisztviselők igényelhetik és megkaphatják a lakásépítési kölcsönt. A feltételeket hirdetményben hozza a Lakásépítő Állandó Bizottság közudomására, amely hirdetményt a hivatalos lap csütörtöki száma közli.

Eszerint kölcsönt azok igényelhetnek, akik

1. beépítésre alkalmas, tehermentes telekkel rendelkeznek és ennek a teleknek már telekkönyvileg is tulajdonosai.
2. a tervezett építkezés összes költségét, amely a nyújtható kölcsönön felül szükséges, készpénzben vagy teljesen kifizetett építkezési anyagokkal rendelkeznek és végül

3. a kölcsön törlesztésére megfelelő biztosítékot tudnak nyújtani. Az ideiglenesen alkalmazott, valamint a lakpénzt nem élvező közszolgálati alkalmazottak kölcsönben nem részesülhetnek.

A hirdetménynek az igénybevétele módjairól szóló része arról intézkedik, hogy a Lakásépítő Állandó Bizottság megéhdhivatásánál (II., Lánchid. utca 2., III. 35.) beszerezhető jelentkezési ivhez csatolni kell az építési szándékot lakóház pontos tervrajzát, az építkezés részletes költségvetését, a beépítési szándékolt telek hiteles telekkönyvi kivonatát, az építőtt tényleges vagy nyugdíjas közalkalmazotti mivoltát igazoló szolgálati igazolványt, a beépítendő telek nagyságát és forgalmi értékét igazoló helyhatósági bizonyítványt arról, hogy a kérelmező építkezését már megkezdette-e vagy sem s ha már korábban megkezdette, a terv szerinti befejezéshez milyen összeg szükséges.

A hiteltámogatásban részesíthető építkezésekről szóló II. rész megállapítja, hogy építkezési kölcsönre támogatott az igényjogosult közszolgálati alkalmazottak, illetőleg nyugdíjasok által az

ország területén bárhol tervezett minden új építkezés, toldaléképítkezés, amely állandó lakás céljaira alkalmas. A hitelfedezeti megállapodás a LÁB értesítésétől számított harminc napon belül megkötendő. Az építteő a szükséges építési anyagokat bárhol beszerezheti és szabadon választhatja meg az építési vállalkozót.

A III. rész szerint az építkezési kölcsön névértéke a bizottság által megállapított összes építkezési költségek és a hatóságilag igazolt telekértékek együttesének legfőbb 60 százalékáig terjedhet, az építkezési költségeknek 10 százalékkal felemelt összegét azonban semmiesetre sem haladhatja meg. Az így megállapított legmagasabb hitelkereten belül az egyes igényjogosultak csak oly összegű kölcsönben részesülhetnek, mely kölcsönöknek törlesztésére lakpénzüik elegendő, vagy amelynek fedezetül megfelelő jövedelmet hajtóingatlan, vagy bankgaranciát ajánlhatnak fel.

A IV. rész szerint az építkezési kölcsön csak tehermentes ingatlanra, első helyen való jelzálogbekebelezés mellett nyújtható, ezenfelül a kölcsön törlesztésének biztosítására lekötendő az építteő lakpénze. Amennyiben a fedezeti szempontok megkövetelik, életbiztosítás kötetendő.

A kölcsönt a hitelynyújtó szövetséget 90 százalékos árfolyamon, 7 százalékos kamatozással, 20 évi törlesztésre bocsátja rendelkezésre oly módon, hogy az évi annuitás a kölcsön névértékének 9,60 százalékát (a ténylegesen folyósított összegnek 10,67 százalékát) teszi.

A VI. rész értelmében az építkezési kölcsön csak az építkezési munkálatok előrehaladásához mérten s a tényleg befejezett munkálatok értékének arányában folyósítható.

A hirdetmény további részeiben a minisztrativ intézkedéseket tartalmaz.

A turista menedékházban irtotta ki a családját egy lakatos

Bresauból jelentik: Az Oriáshegyiség egyik turistamenedékházában, a Krumhübel közelében épült Schlosshüttében a szeidára virradó éjszaka véres család dráma történt. Egy turistatársaság tagjai szerdán délután észrevették, hogy a menház ajtaján rapirszelet légt. Odamentek és etolvasták a cédulát, amelyen az állott, hogy a menházban három holttest fekszik. Benyitottak a házikóba és tényleg ott találtak egy berlini géplakatos, felesége és kisleánya holttestét. A géplakatos a jelek szerint először agyonlőtte feleségét és gyermekét, majd magával is végzett. A hátrahagyott bucsulevélből kiderült, hogy a férfi és feleség közös elhatározással mentek a halálba. A családi dráma hátterében anyagi nyomor rejtőzik.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest. D. e. 9.15: A rádió házi-kvartettjének hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizálási-jelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. időjárás-jelentés. 12.05: Az Egyetemi Ének-karok szőlőkvarettjének hangversenye. 1. a) Weber: Tavasz ébredése; b) Mendelssohn: Emlékezés. c) Bechtt: Ossian. 2.) Donizetti; A hang; b) Dal-crose: A holdhoz; c) Saar: Tipi Tapa haelilaul. 3. a) Molnár Antal: Pásztor-dal; b) Molnár Antal: Katona nóta; c) Vaszy Viktor: Gyász-kendő. 4. Lány: a) Amerre én járok; b) Főlszállott a Páva; c) Népdal egyveleg. 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálási-jelentés. 2.30: Hírek. élmiszerárak. 3: Piaci árak, árfolyambírek. 4: Az Országos Állatvédő Egyesület mesedél-utánja. Mesél: Konec Margit. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálási-jelentés, hírek. 5: A Turáni Társaság előadása: Bán Aladár dr.: A finn nép jellege a finn irodalomban. 5.30: A Faj-es szajonzenekar hangversenye. Kalmár Pál (ének) közreműködésével. — 6.45: Gyorsirási tanfolyam. (Szalbay Géza.) 7.20: Halász Gyula előadása: Helyes magyarság, — magyar helyes-írás. 7.45: Vajda László előadása: Színház, hangosfilm és rádió. 8.15: Hang-verseny. Közreműködik: Bársony Dóra és Farkas Sándor. a m. kir. Operaház művészei. Georg Steiner osztrák hegedűművész és Kentner Lajos zongoraművész. Zongorán kísér: Polgár Tibor. E hangverseny szünetjében: Ügövény-senyeredmények. Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. — Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye

KÜLFÖLD:

Bécs. D. e. 11: Gramofonzene. 12: Szórakoztató zene. D. u. 3.20: Gramofonhangverseny. 4.35: Szórakoztató hangverseny. 7.30: Cornelius: A bagdadi borbély. Vigoperaelőadás. Utána szórakoztató zene.

Berlin. D. u. 4.30: Hegedűhangverseny. 6.15: Szórakoztató zene. 7.30: Népszerű hangverseny. 8.50: Ismeretlen zenekari művekből hangverseny. Utána szórakoztató zene.

Borostó. D. e. 4.45: Gramofonzene. 6.40: Filharmonikus hangverseny. 8.30: Rossini: A sevillai borbély. Opera-előadás.

Majna-Frankfurt. D. u. 4: Szórakoztató hangverseny. 8.30: Szimfónikus hangverseny Stuttgartból.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Salgótarjáni gyártmányu

Kalor

folytonégőkályhák

gyári lerakata

SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében.

SPORT

Elmarad a Szolnoki MÁV Sport Egylet szeptember 28-i versenye.

A párisi magyar-francia mérkőzés napján Pécsen a főváros II. válogatott athletagárdája mérkőzik a vidék válogatottjaival. A Magyar Athletikai Szövetség emiatt felszólította a Szolnoki MÁV Sport Egylet elnökségét, hogy az arra a napra kiírt athletikai versenyt halassza el. A SzMAV annál is inkább tett örömmel eleget a kérésnek, mert egyik jöképességű athletáia a vidéki válogatottak között szerepel. A versenyt október 5-én rendezik meg Szolnokon.

TURISZTIKA

A magyar turista egyesület központja ezidei vándorgyűlést október 5-én Szentendrén tartja. Programon szerepel Szentendre városának nevezetességei megtekintése, kirándulás a köhegyre, a köhegyi kilátó alapkövének letétele. Indulás Debrecenből 4-én az 5 órai gyorsal, 50% kedvezményrel, vissza vagy 5-én este, vagy 6-án reggel. Szentendrre indulás reggel 7 óra 20-kor a Pály-térről, hol fémartott külön villamos lesz. A tagok figyelmét felhívják, hogy a bükkben a bükkzsérei és cserépfalvi erdőkben, nevezetesen Odorvár, Makkoson, Ibovács, Tászkás, Nagykörös, Keskenybükk környékén az október 15-ig tartó vadászatok miatt mindennemű közlekedés tilos. A legközelebbi összejövetel október 11-én lesz.

Vh. 2005—1930. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni kir. járásbírósnak 1928 Pk. II. 21.123. számú végzése folytán dr. Debreczeni Barna helybeli ügyvéd által képviselt Debreceni Kiszármazási és Kereskedelmi Rt. javára zálogjogot terhelő, 1500 P. tőke, ennek 1929. évi március hó 9-től járó 10 százalékos kamatai 273.19 P. eddig és a még fennmaradó költségek, valamint az ezenel csatlakoztatott, eddig jogerős végrehajtási zálogjogot nyert, Adria Biztosító Társulat 27 P. 76 fillér 1926. Pk. II. 26.827. sz., Pály Tibor 123 P. 33 fillér 1929 Pk. II. 27.302. szám, Dr. Póhert Mihály 150 P. 1930 Pk. II. 40.254. sz., Dr. Berger Albert 100 P. 1930 Pk. II. 40.254. sz., Szántó Zsigmond 200 P. 1930 Pk. II. 45.555. sz. a végrehajtók követelésének behajtására — eddig fizetett összeg betűadásaival — 1930. évi október hó 1. napjának délelőtti 11 órakor helyben a zsibogón, ki nem szállítás előtt Jókai-utca 6. szám alatt a helybeli kir. járásbírósnak 1926. év 38.484. sz. végzése folytán 1928. Pk. II. 21.123—11. sz. jegyzőkönyvben 1—14. tétel alatt, valamint az 1925. Pk. II. 8691. sz. jegyzőkönyvben 1—7. tétel alatt és az 1929. Pk. II. 27.302. sz. jegyzőkönyvben 1—23. tétel alatt és az 1930. Pk. II. 40.254. sz. jegyzőkönyvben 2. tétel alatt le-, illetve felülfoglalt 2098 pengőre becsült ingó és m. p. butor, rádió, képek, szőnyegek stb. nyilvános bírói árverésen a legelőbbi legelőnek, esetleg becsáron alul is eladatulnak az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § értelmében.

Debrecen, 1930. évi szeptember hó 11. Sztágyi Lajos, kir. bír. végrehajtó.

— Mindenféle írógép-munkát, érkezesek, tudományos dolgozatok, kimutatások stb. gépelését, magyar, német, francia, angol nyelvű gépelést vállalok. Telefon 953.

HAJDUFOLD KOZGAZDASAGA

Szerkeszti: Meissner Károly.

a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s-tükára.

Megállapították a végleges kenyérárakat

A sütő szakosztály beszüntette a sütemény-cserét

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A sütőszakosztály ma a következő közlésére kérte fel lapunkat: A kereskedelemügyi miniszter körrendelete alapján Debrecen város polgármesterével megállapodást létesítettünk arra, hogy a 6-os buza lisztből készült u. n. barnakenyér 26 filléres áron hozzuk forgalomba a viszonteladók számára; ugyancsak a viszonteladók számára 2-ös buza lisztből készült u. n. fehérkenyér 38 filléres áron, a 4-es buza lisztből készült u. n. félbarnakenyér pedig 32 filléres áron hozzuk forgalomba.

A megállapodásnak megfelelően 1. legalább is 2-ös buza lisztből fehér kenyér kiskereskedői (fogyasztói) ára kg.-ként 42 fillérenél, 2. legalább is 4-es buza lisztből félbarna kenyér kiskereskedői (fogyasztói) ára kg.-ként 36 fillérenél, 3. legalább is 6-os buza lisztből barna kenyér kiskereskedői (fogyasztói) ára kg.-ként 30 fillérenél, 4. rozskenyér kiskereskedői (fogyasztói) ára kilogramonként 26

fillérenél magasabb nem lehet.

A szakosztály tagjai a közönséget üzleteikből kiskereskedői fogyasztói áron fogják kiszolgálni.

A szakosztály határozata szerint a péksütemények ára egyrészesen viszont eladók részére 4 fillérenél, fogyasztók részére 5 fillérenél állapított meg. — Közegészségügyi szempontból a szakosztály tagjai kenyeret és péksüteményeket vissza nem cserélnek.

A szakosztály elnöksége ezután is figyelmezteti a szakosztály tagjait, hogy a fent említett kenyér típusokat sajtó érdekükben a legszigorúbban tartásuk be, hogy az ellenőrző hatóságokkal összehangoltan ne kerüljenek.

Az idevonatkozó rendelkezések alapján az 1 kg. súlyú nagyobb kenyereket csak súly szerinti szabad kimérni és a forgalombahozott kenyerek típusainak megfelelően jelzendeők. A debreceni ipartestület sütemény- és kenyérszakosztályának elnöksége. — Schneider Mihály elnök Galamb Ferenc alelnök.

Ma is lanyha volt a terménylőzsd

A zsidó újévi ünnepek miatt két napig szünetelt a budapesti gabonátözsde forgalma és ezalatt a tengerentúli gabonapiacokon nagy árhanyatlás érvényesült, amelyet nálunk piac hiányában eszkompenzálni nem tudtak. Ebből az árvesztéséből a liverpooli gabonátözsde csak egynegyed pennyt hozott be, úgyhogy nálunk a külföldi irányítást figyelembevéve, az áraknak le kellett morzsolódnok. Az árhanyatlás nem volt nagyarányú, amennyiben a határidőzárleti forgalomban a buza októberre 8. márciusra 15. májusra 20 fillérral esett vissza. A rozs vesztése nagyobb arányú volt, amennyiben 37—39 fillérral zárult a sonyabbban, mint legutóbb. A tengeri irányzata szintén gyengült, és májusra 32 fillérral esett legutóbbi zárleti árfolyama alá.

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai: Buza: Tiszai 77 kg 15.05—15.74, 78 kg 15.20—15.85, 79 kg 15.35—16.10, 80 kg 15.45—16.30. Felsőtiszai 77 kg 14.95—15.20, 78 kg 15.05—15.30, 79 kg 15.15—15.40, 80 kg 15.30—15.55. Jászszegi 77 kg 14.95—15.35, 78 kg 15.10—15.50, 79 kg 15.25—15.65, 80 kg 15.35—15.75. Dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg 14.75—15.00, 78 kg 14.90—15.15, 79 kg 15.05—15.30, 80 kg 15.15—15.40.

Pest rozs 8.20—8.35, egyéb rozs 8.20—8.35, tak. árpa I. 13.00—13.50, tak. árpa II. 12.25—12.75, felsőm. sórárpa 18.50—20.00, egyéb sórárpa 14.50—16.75, köles 11.50—12.00, repce 27.00—27.50, tiszai teng. 14.50—14.75, egyéb tengeri 14.50—14.75, zab I. 15.50—16.50, zab II. 14.90—15.25, korpá 7.00—7.10, lucernamag 145—155, lóheremag aran. kaa 100—110.

Zürich zárlat
Páris 20.24 és egynegyed, London 25.05 és ötnyolcad, Newyork 51.47 és

fél, Bruxelles 71.86, Milanó 26.99 és fél, Madrid 55.30, Amszterdam 207.85, Berlin 122.74, Wien 72.75, Szófia 3.73 és fél, Prága 15.30, Varsó 57.75, Budapest 90.23 és fél, Belgrád 9.12 és héténylrad, Bukarest 3.07.

Valuta- és devizaárfolyamok

Angol font (1 font) 27.73—27.85, Belga frank (100 frank) 79.40—79.80, Cseh korona (100 kor.) 16.86—16.98, Dán korona (100 kor.) 152.50—153.10, Húnár (100 dinár) 10.04—10.13, Dollár (100 dollár) 570.80—572.80, Francia frank (100 frank) 22.3—22.60, Hollandi forint (100 frt) 229.70—230.70, Lengyel zloty (100 zloty) 63.75—64.15, Lei (100 lei) 3.36—3.40, Léva (100 leva) 4.12—4.18, Lira (100 lira) 29.80—30.10, Néme márka (100 márka) 135.65—136.25, Norvég korona (100 kor.) 152.45—153.05, Osztrák schilling (100 schilling) 80.35—80.75, Svájci frank (100 frank) 110.55—111.05, Svéd korona (100 kor.) 153.10—153.70.

Amszterdam 230.00—230.70, Athén 7.37—7.47, Belgrád 10.10—10.12, Berlin 135.85—136.25, Brüsszel 79.525—79.775, Bukarest 3.3875—3.4075, Kopenhága 152.70—153.10, London 27.735—27.805, Madrid 60.40—62.40, Milanó 29.87—29.97, Newyork 570.50—572.10, Oslo 152.65—153.05, Páris 22.40—22.47.

Budapesti állatvásárok

A mai vágómarhavasárra felhajtottak 267 darab vágómarhát. Árak: ökör legjobb 64—120, kivételesen 124, közepes 64—100, gyengébb 62—72, bika legjobb 102—114, közepes 84—100, gyen-

gőbb 74—82, tehén legjobb 90—104, kicsontozni való 32—50 fillér. Irányzat élénkebb, az árak 2—4 fillérral emelkedtek. A jövő heti vásárt csütörtök helyetti szerdán tartják meg.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3750 darab sertést. Árak kilogrammonként élősúlyban könnyű sertés 114—117, közepes 117—120, nehéz sertés 120—123. Az irányzat élénk volt.

Chicagoí terménytözsdezárlat

Budapest, szeptember 25.

Mai zárlat cent bushel	Előző zárlat cent bushel
Buza	
Szept. 78.875	625 79.125
Dec. 83.125	82.875 83—15
Márc. 86.625	86—125
Május 89.25	125 83.125
Tengeri	
Szept. 86	87.875
Dec. 83.375	82.375
Márc. 83.75	83.75
Május 85.750	85.25
Zab	
Dec. 38.250	37.875
Márc. 49.375	40.125
Május 41.50	41
Rozs	
Szept. 47.25	47
Dec. 51.50	51
Márc. 53.125	53.375
Május 58.25	57.625

M. kir. földművelésügyi miniszter 48.680—1930. XII.

Körrendelet

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének!

A kedvezményes áru elővadász juttatásának tekintetében tájékoztatás véget közlöm, hogy a folyó vadászati ideyben a mezei nyul árát december 31-ig (örvényes szállítási) 7 pengőben, későbbi szállítási 9 pengőben, a facánt 5 pengőben és a fogolyt 3 pengőbe állapítottam meg. Budapest, 1930. szeptember 10. A miniszter rendeletéből dr. Gerentser miniszteri tanácsos.

Debreceni Helyi Vasut R.-T. 4074—930. F. sz.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy Debrecen és Haiduszóvát közötti viszonylatban — mivel a Debrecen—haiduszóvati ut átépítés alatt áll — az autóbussziforgalmat folyó hó 25-étől kezdve az utóépítés befejezéséig a Hajdusoboszlón át vezető kerülő utirányon tartunk fenn. Az autóbussziforgalom Debrecenből és Földesről való indulási ideje nem változik, de — tekintettel az ut hosszabb voltára. — autóbusszaink körülbelül 15 perccel később érkeznek meg a rendeltetési állomásra. Mivel a kerülő utirányon az állomás-levélven hosszabb utat kell autóbusszainkkal megtenni, a kerülő utirányon 60 filléres mérsékelt pótdíjat szedünk. Debrecen, 1930. szeptember 24. A Debreceni Helyi Vasut R.T. Üzletigazgatója.

VASÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 26-án. Pétervására, Marfa- és sertésvásár: Békés, Kirakodóvásár: Keckemét. Szeptember 27-én. Biharmagybajom, Lóvásár: Békés. Sertésvásár: Kiskunfélegyháza.

Vadászati felszerelések,

vadász és céllövő fegyverek, töltények és üres hüvelyek mérsékelt áron beszerezhetők (minden darab készítő ténny villanygéppel töltve)

Tóth Gyula

vasnagkereskedésében. Telefon 29. M. kir. lőporárúda.

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Főtér közelében október elsőjére utcai különbejáratú tiszta, — csendes butorozott szobát keresek. Ajánlatok „Pontos fizető” jellegére a kiadóba. 163

OKTATÁS

Németül tanít azonnali konverzációjával. Kossuth u. 30. 5083

Zongoratarárhoz nyári szünet alatt jutányos áron magyar nótakurzust rendez. Cím a kiadóban. 3630

Német órákat ad dr. Kövessi, Harsányi G. u. 25. 712

Énektanítás. Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével előkészítés énekvizsgára. Lélegzés-technika és tökéletes hangvétel tanítása. Jelentkezés naponta 2—6-ig. Piac utca 40. I. emelet. Próbáéneket ingyen.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást legjutányosabban vállalok. Vigkedvü Mihály u. 10. sz. Telefon 9—47.

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátásra vállalom tisztviselőt, vagy egyetemi hallgatót, magános és Miklós-utca 26. 5272

ÉLELMISZER, ITAL

Fajberkek sajáttírmés, hordó és literenként is alacsony áron. Arany János utca 30. 5324

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR

Egy forgalmas pékség berendezéssel azonnal átadó. Cím a kiadóban. 185

Üzlethelyiség kiadó Október 1-re. Király utca 5. 4911

Borbélynak szép üzlethely lakással vagy külön olcsón kiadó próba időre is. — Sámsoni ut 9. 5306

A központban
Étkezde és kávéház családok miatt átadó. Cím a kiadóban. 5337

Fehérgyarmaton, piactérem kiadó üzlethelyiség teljes berendezéssel, mely 45 évig forgalmas rőfös, cipő- és divatáru üzlet volt. Díjmentes felvilágosítást ad dr. Szabados Béla ügyvéd. 40

ELADÓ ÁLLATOK

Fajtiszta galambok tulszaporodás miatt olcsón eladó. — Apafi utca 20. szám. 5323

ELADÓ INGOSÁG

Szörmebunda, nagyon szép amerikai Breitschwanz, közepetremetre olcsón eladó. Széchenyi u. 34. balra harmadik ajtó. 186

Féderes kocsi keveset használt hentes vagy péknek vagy gazdaságba tejhordásra jó olcsón eladó. Márton Kálmán u. 30. Nyilas-tételep. 5276

Főtéri nagy üzlethelyiségnek a fele óriási kirakattal — igen előnyösen kiadó. — Cimet kérem a kiadóba leadni. 118

Rézgálic
buzaoltáshoz legjobb ol-tószert, nem külföldben mindenféle vasáru leg-olcsóbban kapható Pászter Gyuláné vasüzletében. Csapó 15. 5322

Takarításért
világos, száraz pincealak kiadó. Apafi-utca 20. 5235

Gyorsírás
tanítást rövid idő alatt, lekiismeretesen vállalok. Cím a kiadóban. 5198

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna utca 10—12 Batthyány sarok bérpálata. 6430

Olcsó tűzifa vásár!

Bükk, cser, tölgy mázsára vagy ötre Pécsi tojásbrikett, hazai porosz szenek kaphatók

Bajomi Józsefné

fa- és széntelepén. Telefon 8—93.

KULONFÉLE

Rádió
3 lámpás teljes felszereléssel eladó. Ispótfly utca 13. sz.

Stráfkocsi
jókabban levő jutányosan eladó. Vigkedvü Mihály utca 10. sz. 6430

Komlósi ut
20-b. elalása szeptember hó 30. városi arvaszéknel felvétetik. Közgymnáz. 5216

Eladó
négylakásos sarokház, Barna utca 4. ugyanott érdeklődhetni Kossuth-utca 51. számú házról. 186

ELADÓ FÖLD

Eladó
a Németh-utcában 300 négyszögöles ház hely — kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni lehet Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. sz. 6429

Hajdúhadházi Bocskay-kertben
ezerszáz négyszögöl kitünő karban levő szőlő eladó. Személyesen tárgyalok. Varró Ferenc, Hajdúhadház, 5050

BIRTOK-BÉRLLET

Gazdálkodók
100 pengős havi részlet-fizetéssel 50 holdas tanyabirtok vételéhez és kezeléséhez biztosítottak rendelkező tanyák keresek. Értekezés vasárnap 9—4 óra között Péterfia utca 21. keresztpület. 5335

Tanya
város alatt -Diószegi ut 25 kat. hold 7 hold lucernás és gyep kitünő irtatókkal azonnali kiadó. Értekezni Zöldfa u. 1. szám, tulajdonosnál. 5380

Földet veszek
15—20 holdat, első mivőségűt, Debrecen közelében, lehetőleg tanyával, azonnali készpénz fizetés mellett. Közvetlenül nem díjazok. Cím: Ferenc József-ut 18. sz. portánál. 5286

Nyíregyháza-hoz
közel. Szabolcs megyében 1000 holdas szeszgyáras birtok haszonbérbe adó. Érdeklődők forduljanak dr. Debreczeni Barna ügyvédhez a délelőtti órákban Ferenc József-ut 22—24. 5289

Részletre
20, 25, 50 holdas tanyabirtokok eladó. — Diénes Iroda. Fűvész kert utca. 5307

Apróhirdetés

a vasárnapi számba

szombat este 8 óráig

adható fel a

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD kiadóhivatalában

Kossuth-u. 3. I. em. vagy József kir. herceg-u. 16.

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Eladó
két pár magánjáró garnitúra, egyik nyolcas körül gyűrűs. Hoffer, másik hatos gyári alkotásu, minden elfogadható árt. Pinczés Ferenc H-szoboszió. tanya — Arányszeg. Közel a városhoz. 5285

Eladó
egy 4 lóerős Ganz-gyári mányu stabil benzín motor, továbbá két db. Carmick-féle darátógép, teljesen üzemképes állapotban és egy 19 eoros Hoffer és egy Schrantz-gyármányu vetőgép. — Ez utóbbi javítást igényel. Cím Ujfehértó. Kapitány tanya 164

Rádió
3 lámpás elutasítás miatt igen olcsón eladó. Hatvan utca 18. II. emelet bal. 5209

Autótaxi
jogagi együtt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 1032

Boroshordók
eladók. Érdeklődni lehet Arany Bika főgépész-nél. 5291

AJÁNLAT

Ládák
és faforgács olcsón eladók. Bleyer rádióüzlet. Piac u. 1. 191

Külföldi
tanulmányaim végeztével urizsabóságom Piac utca 26. Gambinus al szemben megnyitottam. Olcsó, minden igény kielégítő munkámért szavatolok. Tanuló feleveszek. Kun József urizsabó. 114

Fehérmű
és tarka ruha varrást 2 pengőért vállalok. Kécses utca 26. 4938

Börkeztyük
átalakítását, festését, javítását, mosását. — ezüstírdikük bélelését, fűzők javítását legolcsóbban vállalom. Kéztyű és Fűzőüzem, Kossuth-u. 59. 5234

KERESLET

Gazdálkodók
100 pengős havi részlet-fizetéssel 50 holdas tanyabirtok vételéhez és kezeléséhez társat keresek. Értekezés vasárnap 9—4 óra között, Péterfia 21 keresztpület. 5321

Börgarnitúrát,
ezüst evőeszköz, plafon lámpát vennék. Tóth Bagné. Berncmíssa u. 6. szám. 190

ELADÓ HÁZ

Vasvári Pál
utcában (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyszögöles sarok ház hely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában új beköltözhető házak és ház helyke hosszú idejű törlesztés kedvezménye mellett eladják, Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. szám.

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-ut cákban azonnal beköltözhető új és régi házak, valamint ház helyek nagyon előnyös feltételek mellett eladó. Tiszántúli, Kossuth-u. 8. 3250